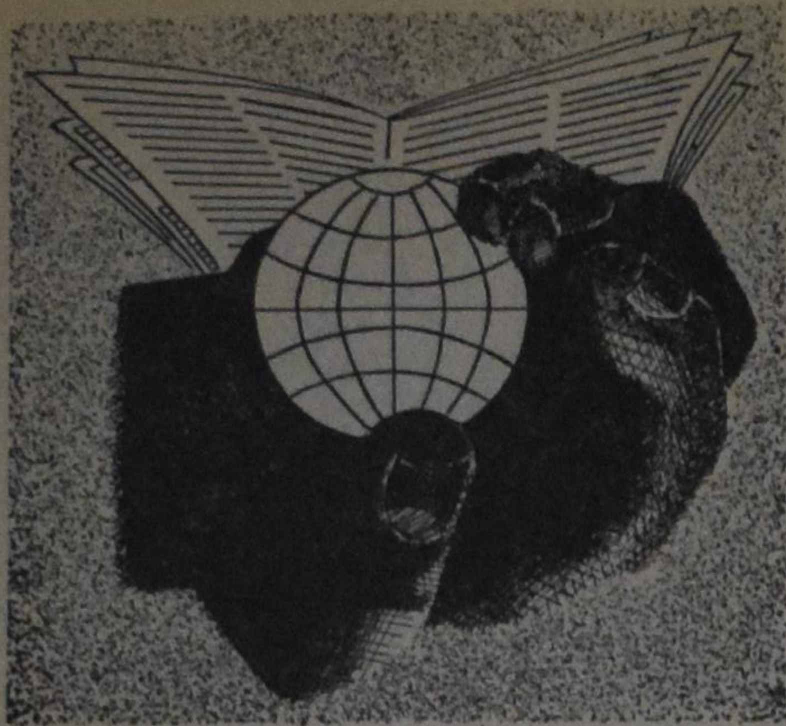
JANUARY 24, 1968 — No. 889 — 24th YEAR OF PUBLICATION

Rev. J. W. Van Weelden, Jan.
Tweedsmuire Ave.,
Chatham, Ont.

CALVINIST-CONTACT

CHRISTIAN WEEKLY

Address all communications to: Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont. • Authorized as Second Class Mail, P.O. Department Ottawa, Ont., and for payment in cash. Postage paid at Hamilton

Putting the evangelical witness in orbit

by Carl F. H. Henry*

Our world of scientific marvels multiplies rather than cancels the psychic disturbances of modern man. Will the truth of evangelical Christianity match and surpass the new awareness of our vast universe?

Evangelical Christianity faces a new moment of opportunity for shaping the spiritual fortunes of the present age. To forfeit this opportunity might well mean a colossal setback for the Christian witness in the last third of the Twentieth Century. Hence there is special need of perspective, of spiritual insight, to match the life-giving Spirit of God to the fast-moving spirit of our age.

A new wave of orthodoxy is widely evident today, despite the liberalizing and ecumenical tendencies that currently dominate the religious scene. This fact is apparent not only in the evangelistic momentum to evangelical Christianity, cresting into congresses for evangelism on all continents, but also in the arena of thought and learning as well. Today the most vigorous religious groups on college and university campuses are almost invariably the evangelical movements; at Cambridge University, for example, nearly 300 students now regularly attend the Christian Union meetings. And the theological schools that are drawing large enrollments without substantial subsidy are mainly conservative in theology. This is true not only in the United States, but also in England, where the number of evangelical ordinands to the Anglican ministry has shown a phenomenal increase.

The turmoil in modern theology, with its constant turnover of doctrinal wares, has not only discouraged many theologians from final theological commitments; it has also prompted not a few to turn instead to the faith of the Bible. One hears now and again as in Hamburg, Germany, recently, of the conversion of liberal pastors even in ultra-liberal centers. And in the Church of Rome more and more of the laity and not a few priests are joining with evangelical believers to assure themselves of the reality of the new birth and of the vital relationship to the Bible. A layman from Puerto Rico recently remarked: "Before I knew my Protestant brethren my thoughts moved from the Pope to Christ to Mary; now they move from the Bible to Christ to the Holy Spirit."

The sense of evangelical reality in religious experience coincides with an immensely important development in the modern intellectual world. Recent efforts to discredit faith in God and the supernatural, or to destroy any universally valid rational basis for metaphysical assertions, are slowly but surely grinding to a halt. In Britain the logical positivist attempt to dismiss statements about metaphysical entities as meaningless nonsense have had their day; not even its central dogma — the verifiability-theory — could be validated by its own criterion, that of emperical scientific method. And on the Continent the dialectical and existential theologies are now also on the wane. Barth and Bultmann surely did not intend, as did positivism, to destroy and discredit faith in God. But, no less than positivism, they denounced all descriptive metaphysics, all assertions about the nature of God-in-himself, all propositional statements about the Deity as sheer philosophical speculation; they contained the knowledge of God in personal response. The Continental theologians and the British positivists thus shared the false dogma that there is no external revelation and no objective knowledge of God, a dogma that evangelical theologians have always disowned on the basis of God's intelligible self-revelation.

The anti-intellectual trend in modern theology gave the scientists full scope to dazzle the modern world with the spectacular results of scientific achievement at the same time theologians and philosophers were sealing off the supernatural from the mind and reason of man to anchor its survival in personal decision. The scientists were able to get astronauts to the moon in less time than it takes a meditating theologian to explain what he now means by heaven and hell. While science has opened up new worlds, theology and philosophy have blurred the world of spirit, soul, conscience, reason, truth — realities upon which every great civilization has ever built. Small wonder Dr. Edmund Leach in the controversial Reith Lectures on *A Runaway World?* suggests the time has come for the scientist to proclaim himself God and to shape a new heavens and earth wherein scientific ingenuity decides who of which species survives to inherit it. Over our modern civilization hovers more and more the shadow of "the man come of age," of the so-called "fourth man" or secular man who thinks of gods and god-like values only in terms of man's powers over nature, who no longer "believes," who has lost earnest interest in supernatural reality, and who no longer recognizes any spiritual call.

For all the marvels of life in the Twentieth Century, however, multitudes are unconvinced that modern science, philosophy or theology have really opened a window on the ultimate world. Philosophers and scientists may try to wall out the supernatural, but the masses are scrambling around and over the walls. There is a widening feeling that for all its legacy of mass media and modern travel and the gadgetry of comfort, modern science has done little to meet man's deepest needs. Popular faith in science has suffered through the terrors of nuclear war, made possible by a scientific age; and the television thrust of brute violence and shoddy values into every man's living room, made possible by a scientific age. Our world of scientific marvels multiplies rather than cancels the psychic disturbances of modern man. The German theologian Jurgen Moltmann recently noted that all the modern freedom movements are being overrun by a spirit of restlessness and disillusionment.

Some persons have even opted out of modern life and culture. Sentimental interpreters mistakenly see the psychedelic hippies as primitive Christians recalling our generation to ultimate values, yet they do in fact sense the bankruptcy of modern values — sometimes more so than churchgoers allied with modern cultural forces rather than with biblical dynamisms. The American hippies, the Dutch provos, and their like, know that life cannot be lived meaningfully within the shallow materialhumanist motifs of our age, and as a radical protest they try to detach themselves from this world, science and all. They probe a way into a wider and larger world, whether by L.S.D. and other hallucinatory drugs, sexual license, or something else.

Great masses of people are skirting the scientific quantification of life in other ways, convinced that reality cannot be reduced to abstract mechanical formulas. While radio astronomers are trying to decipher the program of an evolving cosmos, multitudes read the daily horoscopes for some astrological clue to the fortunes of life. No longer confined mainly to Latin America, spiritism is at home even in sophisticated centers. The story is well-known of Bishop James Pike who returned to America from Cambridge convinced that incantations of spirits is the most promising access to the invisible world. Librarians in many American cities report a growing interest in books on extra-sensory perception, and also in the so-called "kook" stuff, literature about flying saucers or whatever else deals with the mysterious fringe of superreality that baffles even the scientists.

Most human beings have an inner conviction that there is more to the mystery of reality than any omnicompetent scientism allows. So on every hand multitudes are reaching out for a larger world of experience. The human heart will indeed burst, the mind of man will indeed break, the spirit of man will indeed wither, if his soul is not again freed to the supernatural world. If the evangelical Christian does not show the way, people will tread some alternative, unsatisfactory course. Jesus Christ declared: "I am the Way, the Truth and the Life: no man cometh unto the Father but by Me" (John 14:6). If the evangelicals forsake contemporary man at his bewildering crossroads of decision, he can only trudge a weary way that leads neither to the Father nor to life in Jesus Christ.

A second feature of modern life besides that of intellectual chaos poses perhaps an even greater barrier to Christian commitment. Labeled "the good life," a new ideal has latched itself onto the present generation, and some of the reluctance to probe evangelical commitment springs subconsciously from aspirations and longings related to this outlook. Professor Donald MacKinnon of Corpus Christi College, Cambridge, thinks that "the most deep-seated unwillingness to take seriously the claims of the Christian religion may have its roots" in our time not in "the unintelligibility and inadmissibility of such fundamental concepts as that of a creator God, an immaterial soul, etc.", but rather in a sharp criticism of Christian ethics, of the Christian image of the good life" (*Borderlands of Theology*, London, Lutterworth Press, 1968, p. 51). Not only are some features of the Christian outlook found repulsive, as when Nietzsche deplored the Christian attitude toward suffering as a sign of weakness, but the Christian ideal of the good life is also thought by some moderns "seriously to deflect men and women from securing and even enjoying the richness of experience which the future may even now furnish themselves and their descendants" (*ibid.*, p. 53).

Do we live close enough to the heartbeat of this generation — even to our own children — to know its and their longings? Most of this generation are under 25, born in an age of mass media and space travel, and likely to live into the Twenty-First Century.

(Continued on page 6)

*) *Dr. Henry, evangelical theologian and author of many books, is spending a year in Cambridge, England, doing research at the frontiers of modern religious thought. In this article he follows up his widely-heralded parting essay as editor of "Christianity Today," and speaks his mind as candidly as in "Demythologizing the Evangelicals."*

AMERICA'S NEW PRESIDENT

*"May he judge Thy people with righteousness
and Thy poor with justice."*

Psalm 72 (Berkeley Translation)

"Every Christian ought to obey the civil authorities, for all legitimate authority is derived from God's authority, and the existing authority is appointed under God. To oppose authority then is to oppose God, and such opposition is bound to be punished.

The officer is God's servant for your protection. The 'power of the law' which is vested in every legitimate officer is no empty phrase. He is in fact, divinely appointed to inflict God's punishment upon evil-doers."

Romans 13 (Philips Translation)

Hovenier op de begraafplaatsen

Hier was zijn werk — het wás voor hem gekozen —
bij larixhagen, net en glad gesnoeid;
bij juniperus and bij rode rozen,
nu bruingerand en bijna uitgebloeid;

bij bonte berken, nóg met gele kruinen,
hoog boven hen, wier leven is beslist;
en bij de struiken in der doden tuinen,
waarvan hij alle vreemde namen wist.

Hier had hij tijd, beleid en kracht gegeven,
hij had ze zelf geplant, gesnoeid, gewied;
met zijn collega's zorgde hij voor 't leven,
dat groeide boven 't grauwe doodsgebied.

Nu ruist het om zijn graf, en bloedrood bloeien
straks weer de zomerrozen langs het pad,
maar andere hand zal zorgen, planten, snoeien,
het werk doen, dat zijn hart, zijn liefde had.

Maar niet op aarde is de plaats gelegen
van 't leven, dat hier afgesneden is:
de ziel is naar de hemel opgestegen,
en beidt het uur van de verrijzenis.

2 nov. 1968 — H. A. ten Hove-van Raalte

Church Announcements

CHR. REF. CHURCH

Called

by Bethel, London, Ont., Rev. J. van Harmelen of Oshawa, Ont.

Accepted

as home missionary to the inner city of Kalamazoo (Second Kalamazoo, Mich., calling church), Rev. Vernon Luchies of Terrace, B.C.

Declined

Port Arthur, Ont., Rev. Vernon Luchies of Terrace, B.C.

Haney, B.C., Rev. A. De Jager of Sarnia II, Ont.

Saskatoon, Sask., Rev. G. Nonnekes of Orangeville, Ont.

Hamilton, Immanuel, Ont., Rev. L. M. Tamminga of Sioux Center, Iowa.

Granum, Alta., Rev. J. W. Maas, of Everett, Wash.

The Christian Reformed Church of Lucknow, Ont., opened her new church building on December 1968. Seating capacity is approximately 220.

LEAVE OF ABSENCE
REV. M. DE VRIES

The Rehoboth Christian Reformed Church of Toronto, Ont., has granted its pastor, the Rev. Michael De Vries, a one year leave of absence for postgraduate studies in pastoral counseling, especially marriage counseling, at the Free University of Amsterdam. This year of absence will begin on August 1969. Rev. De Vries hopes to return to the Rehoboth church in August 1970.

REF. CHURCH

Accepted

to Lichtville, S. Dakota, Rev. G. Nezelman of Edmonton, Alta.

NETH. REF. CONGREGATION

Called

to Kalamazoo, Mich., Rev. L. Kieboom of Norwich, Ont.

From the Mailbox

•

THE REPORT ON DANCING

For your information the following:

Classis Hamilton met January 15. A motion was made that classis endorse the *conclusions* of the report. This was *rejected*.

The report and its *recommendations* will serve again at the May classis .

I may mention two substitute recommendations put forward by the Wellandport consistory:

"1. In accordance with previous Synodical decisions classis *warns* our young people not to indulge in dancing:

Grounds:

1.1. Dancing in bible times did not involve mixed dancing.

1.2. Present-day dancing unduly stimulates sexual desires and is thus contrary to the petition: Lead us not into temptation. (Heid. Cat. answer 109, 127).

2. Classis encourages our young people to engage in christian *sports* activities for release of tension and for wholesome entertainment.

Yours in Christ,
J. Rintjema,
Smithville, Ont.

Postscript

We received the following communication:

"Classis Hamilton regrets the publication of the report of the committee on dancing in Calvinist-Contact, without the knowledge of classis."

We are sorry that apparently the publication of the report on dancing has caused this regret of the delegates to classis. However, there was no indication that the report was confidential. Moreover, the meeting was an open meeting, so that everyone could attent. In other words there were no restrictions from the side of classis on this report or on the subject.

The communication was signed by Rev. L. T. Schalkwyk, president, and Rev. N. Vander Kwaak, secretary. We understand that this means so much as that the entire classis regrets the publication. We may suggest that next time, when a matter comes up or when a report is submitted, which classis does not want to be public, classis clearly indicates this and discusses the matter in a closed meeting. If this is not done, then the business of classis is wide open to everyone, and the press may use whatever it deems suitable for publication.

Editor

VAN ANDERE DRUKPERSEN

Een Appèl

Onder deze titel schrijft Prof. Herman Ridderbos in "Gereformeerd Weekblad" een artikel over een appèl, dat 18 leden der Vrijgemaakt Gereformeerde Kerken hebben geschreven. Wij laten een gedeelte van het artikel hieronder volgen. Die daarin beschreven situatie is een Nederlandse, doch het komt ons voor dat al degenen, die ook in Canada naar kerkelijke eenheid streven, er belang in zullen stellen.

In het oktobernummer van Woord en Wereld, "maandblad van de Gereformeerde Gezindte", is onder het opschrift "Appèl tot kerkelijke verzoening" een uitvoerig stuk te lezen, ondertekend door 18 leden ener vrijgemaakte kerk, vrijwel allen met een academische titel, maar zonder predikanten. In deze oproep wordt een pleidooi gevoerd tot verzoening met de (synod.) Geref. Kerken, waarbij men ook gaarne de Chr. Gereformeerden wil betrekken. Het stuk begint met een tekening van de situatie van de vrijgemaakte kerken: het in ontbinding zijn van een kerkelijke gemeenschap:

"De vrijgemaakt gereformeerde kerken bevinden zich momenteel in een proces van ontbinding. In tal van plaatselijke gemeenten zijn of dreigen er scheuringen; andere gemeenten zijn in hun geheel buiten het kerkverband komen te staan. Individueel, en in kleinere of grotere verbanden komen velen opnieuw in een situatie, waarin een beslissing zal moeten genomen worden over de beklemmende vraag, hoe en met wie in de nabije toekomst de kerkelijke gemeenschap gezocht zal moeten worden.

Er is een tendens tot vorming van z.g. 'vrije kerken', die straks onderling contact zouden kunnen opnemen, waardoor 't ontstaan van een nieuwe kerkengroep niet denkbeeldig is. De vraag is hier echter of deze weg begaan mag worden in een situatie die geheel anders is dan indertijd bij de Vrijmaking.

Bij velen leeft de hoop dat een onherstelbare breuk kan voorkomen worden, en dat het vrijgemaakte kerkverband als zodanig nog kan blijven voortbestaan. Er zijn tekenen van groeiende ongerustheid en zelfs verzet tegen de huidige gang van zaken bij velen die zich overigens in de algemene koers van de vrijgemaakte kerken wel konden vinden. Het is daarbij de vraag of de prijs die voor herstel van de uiterlijke eenheid moet worden betaald, niet te hoog zal zijn.

Ondergetekenden zijn van oordeel dat over deze vragen nu duidelijk en openhartig gesproken moet worden. Zij zijn ervan overtuigd dat de vorming van een nieuw kerkverband in de huidige situatie niet meer te verantwoorden is, en voorts dat voor een waarachtig herstel van de eensgezindheid binnen de vrijgemaakte kerken géén beding of pacificatie-formule, maar een radicale omkeer nodig is, waarbij dan de zelfstandigheid van deze kerken al evenmin à priori buiten geding zou kunnen of mogen blijven."

Op de vraag, waaruit dit ontbindingsproces te verklaren is, antwoorden deze woordvoerders:

"Het is nu onze vaste overtuiging dat het niet-aanvaarden van de door verscheidene (synodaal gereformeerde) synodes en kerkeraden uitgestoken broederhand in onmiddellijk verband staat met het elkaar onderling niet aanvaarden van de leden der vrijgemaakte kerken als volwaardige broeders en zusters. Waar de geestelijke gemeenschap met Christusbelijders buiten eigen kring niet meer wordt beleefd en gevoeld, daar kan ook de onderlinge gemeenschapsbeleving niet meer tot bloei komen.

Onderlinge vergevensgezindheid kan niet verwacht worden, waar vergevensgezindheid jegens anderen ontbreekt. Daarom is herstel van de onderlinge gemeenschap alleen dan mogelijk, wanneer de broederschap met hen, van wie wij kerkelijk gescheiden kwamen te leven, weer gezocht en ervaren wordt. Wie de geschiedenis van de vrijgemaakte kerken nagaat, ziet dat de kerkelijke twisten van het begin af steeds direct samenhingen met de vraag naar de verhouding met de synodaal gereformeerde kerken."

Er volgt dan een uiteenzetting over de betekenis van de vrijmaking. Die lag, naar het oordeel van deze ondertekenaars, in de begeerte naar ruimte en vrijheid binnen het raam van de Geref. belijdenis. Zij spreken van de "oecumenische inzet" van de vrijmaking. De ironie der geschiedenis — aldus het appèl — bestaat hierin, dat die ruimte thans wel bij de synod. geref. kerken is, maar in de vrijgemaakte kerken almeer wordt ingeperkt: "Wij hebben de vrijmaking, die bedoeld was als weigering om sectarische engheid te sanctioneren, zelf verkeerd in sectarisch isolement". Het enige middel om uit de impasse te geraken is het zoeken van de katholieke ruimte van de kerk. Bavinck wordt geciteerd in zijn bekende uitspraak: "Elke secte, die eigen kring voor de enige kerk van Christus houdt en uitsluitend in het bezit der waarheid zich acht, kwijnt en sterft weg als een tak, die van zijn stam is gescheurd".

Wat nu echter te doen? "Niet anders, dan ons te bekeren tot een geest van zelfverloochening en solidariteit, en naar de Geest van Christus de eenheid in geloof en belijden te zoeken met hen, voor wie het appèl van de Vrijmaking was bedoeld." Dat zijn dus in de eerste plaats de (synod.) Geref. kerken.

Hier zullen echter bij vele vrijgemaakten bezwaren rijzen, ook bij degenen, die op zichzelf niet tegen toenadering zijn. Daarover wordt als volgt geschreven:

"Wij zijn ons ervan bewust dat elke oproep om de eenheid tussen de synodaal-gereformeerden en ons te bevorderen, op grote weerstanden stuit, ook bij hen voor wie dit streven op zichzelf sympathiek is. Allerlei bezwaren tegen de synodaal-gereformeerde kerken zijn en worden onder ons uitvoerig aan de orde gesteld; we behoeven slechts te noemen de herziene kerkorde, de invloed van de nieuwe theologie, het aantasten van het Schriftgezag en de z.g. oecumenistische geest. Men ziet veelal in de kentering bij de synodaal-gereformeerden geen terugkeer naar het Woord, maar een hang naar breedheid, die vrijgemaakte rechtzinnigheid een plaatsje wil gunnen naast moderne vrijzinnigheid. Maken deze bezwaren het ons niet méér dan ooit onmogelijk om naar hereniging te streven?

Wat de herziene kerkorde betreft, het is inderdaad onze overtuiging dat een hiërarchische machtsvorm niet strookt met de eigen aard en structuur van de gemeente van Christus, zeker niet wanneer daar een element van gewetensdwang in aanwezig is. Er blijft echter verschil van mening mogelijk over de mate waarin de herziene kerkorde inderdaad als hiërarchisch moet worden gekenschetst, en als zodanig ook in de praktijk fungeert. Wij geloven wèl dat zij kansen biedt om de kerkelijke tucht van haar geestelijk karakter te beroven. De eigen geestelijke levensruimte van de plaatselijke kerk en haar leden — die ook een kernpunt was in de strijd der vrijmaking — willen wij ook thans niet prijsgeven, temeer omdat wij nu weer ervaren zelfs onder de Dordtse kerkorde, van welk een levensbelang het voor een kerk is om de vrijheid, ja het recht van religieuze oppositie te handhaven."

En wat de verdere bezwaren betreft:

"hierover zijn verscheidene dingen op te merken. In de eerste plaats willen we zeker niet stellen dat ze alle van grond ontbloot zijn, maar we menen wel dat de voorlichting die in onze pers gegeven is en wordt, dikwijls tendentieus is, omdat daarin een objectieve weergave van de feitelijke toestand vaak verhinderd wordt door de onbewuste zucht tot zelfrechtvaardiging. In onze kritiek klinkt zo vaak iets triumfantelijks door en zo weinig werkelijke liefdevolle bezorgdheid. De tegenstellingen worden overdreven enerzijds door een te zwart afschilderen van de nieuwe ontwikkelingen in de synodaal gereformeerde kerken, en anderzijds door een overtrokken conservatisme juist op deze punten in de vrijgemaakte kerken.

In de tweede plaats willen wij ontkennen dat ook gefundeerde bezwaren van beide zijden tegen uitspraken en geschriften van kerkleden een verbreking van de geloofsgemeenschap kunnen rechtvaardigen. "Wat zouden zij", vragen wij met Calvijn (Inst. IV, 1, 15), "die met zo grote felheid tegen de kerken van de tegenwoordige tijd uitvaren, met de Galatiërs hebben gedaan, die bijna waren afgevallen van het Evangelie, en bij wie dezelfde aposten (Paulus) nochtans de kerk aantrof?" Hoe men ook staat tegenover de ontwikkeling in beide kerkengroepen, doorslaggevend is de vraag of wij de synodaal gereformeerde kerken vandaag mogen en moeten bestempelen met het oordeel 'valse kerk'. Wij geloven dat deze vraag met een beslist 'neen' beantwoord moet worden. En daarmede is gegeven dat de Here ons niet hereniging verbiedt."

De ondertekenaars willen hetgeen zij als de duidelijk door Christus geboden gezindheid zien, ook in daden omzetten. Zij schrijven ten slotte onder het opschrift: "De hand aan de ploeg" o.m. het volgende:

"Maar het is niet voldoende dit met het hart te geloven en met de mond te belijden. Het moet ook inhouden dat wij als vrijgemaakt gereformeerde mensen en kerken die geestelijke eenheid zoveel mogelijk tot uitdrukking brengen, ook in organisatorische vorm. En nu een deel van deze gemeenten, juist mede vanwege hun verlangen naar herstel van de kerkelijke eenheid, buiten ons kerkverband is komen te staan, zullen deze de eerstaangewezenen zijn om, zo mogelijk gezamenlijk, met de synodaal-gereformeerde kerken het overleg te openen, om naar wegen te zoeken die kunnen leiden tot een kerkelijke verzoening. Zij zullen daarbij hun andere vrijgemaakte broeders niet mogen vergeten en eveneens de Christelijke Gereformeerde Kerken de gelegenheid niet mogen onthouden aan dit overleg deel te nemen. Want zulk een overleg mag niet behéérst worden door de begeerte om uit eigen kerkelijke moeilijkheden te geraken.

Bij dit overleg met de synodaal gereformeerde kerken moeten wij echter wel in aanmerking nemen dat wij reeds gedurende een generatie uit elkaar zijn gegroeid dat er ingrijpende verschillen in levensstijl en opvattingen aanwezig zijn en ook dat deze verschillen aan weerszijden plaatselijk sterk uiteenlopen. Daarom lijkt het ons verantwoord dat er thans gezocht wordt naar een wijze van samengaan, waarbij een zekere mate van vrijheid wordt behouden ten aanzien van de vorm waarin dit samengaan wordt verwezenlijkt. Hier dient niet overhaast een samensmelting tot stand gebracht te worden, die bovengenoemde verschillen niet honoreert.

In de vrijmakingstijd heeft deze éne vraag ons benauwd omdat er toen geen positief antwoord op mogelijk bleek: Laat ons, bij alle verschil van gevoelen, toch een legale plaats innemen in de gemeente van Christus. Nu van synodaal-gereformeerde zijde de bereidheid aanwezig is om op deze vraag bevestigend te antwoorden, dienen wij na te gaan hoe wij deze plaats weer zouden kunnen innemen. In het algemeen gesteld moet dit naar ons gevoelen inhouden, dat wij wederzijds elkaar niet binden aan kerkelijke besluiten dit niet gezamenlijk genomen zijn, indien de aanvaarding daarvan beschouwd zou worden als in strijd met Gods Woord. Dit kan betekenen dat b.v. ten aanzien van de herziene kerkorde overleg moet worden gepleegd, teneinde de noodzakelijke eenparigheid te bereiken. Dit mag echter niet inhouden dat het kerkelijk leven wordt ondermijnd door eindeloze discussies over het jongste verleden, want het overleg moet dienstbaar zijn aan het vinden van eigentijdse vormen waarin de gereformeerde levensovertuiging zich in de gesaeculariseerde samenleving vandaag uiten kan."

CANADIAN PLANE was chosen by Royal Air Force for what must be the longest "rescue flight" in history. Flown by Squadron Leader Derek Smith, the De Haviland Twin Otter left Downsview, Ont. for Antartica to pick up a pilot and four scientists who have been stranded for nine months at a camp. After the 12,500-mile rescue mission, the bright orange plane (for easy identification) will remain in Antartica for more routine tasks.

CALVINIST - CONTACT

CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ontario
Phone 547-1488 and 547-1489

AUDITED PAID CIRCULATION ABC

Editorial Council: Revs. J. Geuzenbroek (president), J. Van Harmelen (secretary), Dr. R. Kooistra, Mrs. I. Parlevliet, Dr. L. Praamsma.

Editor: D. Farenhorst.

Publisher: Guardian Publishing Company Ltd., Hamilton, Ontario.

Calvinist-Contact is published Friday every week.

Closing date: Friday before date of issue.

Subscription price: $5.50 per year.

All communications should be addressed to the office of Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

The publisher will not be responsible for the loss of any manuscript, drawing or photograph. The publisher accepts no responsibility for opinions of its authors.

Articles in this paper express the viewpoints of the authors and do not necessarily express the opinion of the editors.

Characters and names in fiction stories in this weekly are imaginary.

HET GEHEIM

"Moleculen en electronen hebben geen leven in zichzelf", zei professor dr. Hans Selye toen hij dezer dagen een aantal lezingen gaf voor het publiek in McMaster University te Hamilton. Dat betekent eigenlijk zoveel als dat men wetenschappelijk eigenlijk niet weet wat leven is.

Dr. Hans Selye is een buitengewoon bekwame bioloog, medicus, professor en auteur. Sinds 1932 is hij in Canada. Eerst was hij verbonden aan de faculteit voor bio-chemie van McGill University and later verbond hij zich aan de University of Montreal. Naast de talloze artikelen, die hij in verschillende bladen geschreven heeft, staan er tevens 22 boeken op zijn naam. Hij is inderdaad wereldkundig en men heeft hem wel de Einstein van medisch onderzoek genoemd. Dr. Selye heeft in het bijzonder studie gemaakt van de spanningen in het leven (stress).

Dit even als een zijlijn, om te doen zien wie dr. Selye is.

Zijn uitspraak interesseert ons eigenlijk meer.

Diepgaand onderzoek wijst uit, dat alle materie in feite bestaat uit moleculen en electronen. Dr. Selye zegt ook, dat hoe dieper men gaat met het onderzoek, hoe meer het leven uit de vingers wegglibt. Men houdt op het laatst niet anders over dan moleculen en electronen, maar men houdt geen leven over.

Ons insziens is dit nu precies het wonder van de schepping. Het is mogelijk om alles te analyseren en het is zeer waardevol dat dit wordt gedaan. Vooral uit medisch oogpunt. Maar een analyse brengt nooit aan het licht wat het geheim van het leven is.

Het is alsof God dat geheim voor Zichzelf behoudt. En omdat Hij dit voor Zichzelf behoudt, zijn er mensen, geleerden en ongeleerden, die zeggen, dat er geen God is. Zij zien God niet in het werk van Zijn handen. Dat is de tragedie van de ongelovige wetenschap. Men kan een heel eind komen in het verklaren van de spanningen als oorzaak van maagzweren, hartaanvallen, arthritis, geesteszieken en zelfs zelfmoord. Maar hoe de geest en het lichaam daarin kunnen samenwerken, hoe de electronen en moleculen het wel en wee van een persoon kunnen beinvloeden, blijft een vraag.

Daarin zijn christenen eigenlijk zeer bevoorrecht. Zij kunnen in kennis ver ten achter blijven bij mensen als biologische analysten, maar in een ding zijn zij die allen voor en dat is, dat meerdere kennis van de structuur van het menselijk leven hen brengt tot diepere eerbied voor Hem, die het al geschapen heeft. Dat een mens naar het beeld van God is geschapen is maar niet een uitdrukking. Het vertelt iets van een geheim dat nu nog geheim is, maar dat straks geopenbaard zal worden. Voor hen die geloven. D.F.

Geborgen - niet opgeborgen

door Rev. H. BADE

④

De conclusie die we mogen trekken is dat er niet alleen voor de tweezame mens maar ook voor de mens alleen een ideale "oude dag" bestaat. Of moeten we zeggen: "bestond"? Omdat zó echt "thuis" voor een man of vrouw bij één van de getrouwde kinderen in, steeds zeldzamer wordt. Het is de tijd, het zijn de omstandigheden die maken dat dit soort woonwijze door de "overjarige" niet meer zo wordt gezocht, noch door de kinderen wordt aangeboden, of in elk geval in steeds mindere mate.

Helemaal baas in eigen huis blijft een ideaal zelfs van de weduwe of de weduwnaar; het alleen zijn wordt op de koop toegenomen; zo lang men zich nog maar zelf kan redden, kan men er ook nog uit en zelf bezoek ontvangen, waardoor men het isolement doorbreekt en "in de circulatie blijft", al was het alleen maar door een dagelijks buurpraatje. Er hangt natuurlijk veel van af of anderen naar je omkijken, en wanneer er kinderen in de buurt wonen dan is dat "dik in orde".

Een heel andere oplossing kan echter nodig zijn voor de "overjarige"; dat is het "tehuis voor bejaarden". En daar moet een mens werkelijk voor worden klaar gemaakt. Het ligt niet op één lijn met het "eigen thuis" in een eigen woning. We lazen in een Nederlandse publicatie getiteld "Gezin en Ruimte" uitgegeven door de Gezinsweekcommissie van de Hervormde Kerk, 1968, dat in Nederland ongeveer tien procent van de bejaarden in een of ander vorm van een instituut is opgenomen, terwijl negentig procent woont op een meer of minder zelfstandige manier.

Samenwoning met anderen brengt beperkingen mee zoals de dagindeling waaraan men gebonden is, de vaste tijden voor het eten, men kan geen logies aanbieden, en vaak evenmin iemand tot een maaltijd uitnodigen, in een eigen privé vertrek, en dat laatste is toch juist typisch iets van het zelfstandig wonen, dat men gastvrijheid kan aanbieden onder het eigen dak. Als men dan ten minste nog maar een eigen zit-slaapkamer heeft, waar bezoek op de thee of de koffie kan worden ontvangen, al is het maar een mede-bewoner van het tehuis, die daaraan misschien ook wel een grote behoefte heeft. Men kan als Christen in zo'n tehuis natuurlijk veel voor een mede-bewoner doen: hartelijkheid en meeleven betonen, troosten en opbeuren. Dat zal echter niet direct één van de dingen zijn waarvoor wij ons bewust "klaar maken" wanneer wij zien aankomen dat het tehuis voor ons de oplossing is.

De uitdrukking "klaar maken" is te verstaan in dubbele zin; van onzentwege en van Godswege. Wanneer iemand zich voor het tehuis "klaar maakt" dan bedoelen we daarmee dat hij of zij zich er op in gaat stellen, zich vertrouwd maakt met de gedachte van zelfstandigheidsverlies, van beperking der vrijheid, het opgeven (misschien wel het allerbelangrijkste) van de eigen woning en eigen huisraad en met de idee dat men dagelijks onder "oude mensen" zal verkeren. Het is bekend dat bejaarden die zich hebben aangewend "to think young", al of niet met behulp van Coca Cola, geneigd zijn de leeftijdgenoten om zich heen als "die oude mensen" te beschouwen, waar ze zelf alleen maar volgens de jaarkalender bij horen. Dat is uiteraard een groot verschil met het zelfstandig wonen. Als je in het tehuis bent opgenomen ben je ingedeeld, officieel bij de "ouden van dagen", ook al houd je jezelf dagelijks voor dat je niet ouder bent dan je je voelt. Dit "zich klaar maken" is slechts één zijde van de voorbereiding, de menselijke, gekenmerkt door de drang tot zelfhandhaving en zelfbescherming en zelftraining voor de toekomst. Dit is niet verkeerd; integendeel het is in overeenstemming met het gebod dat men zich zelf ook lief moet hebben.

Er is echter ook de goddelijke zijde. De Here heeft ons eigen pogen tot klaarmaken, ingevoegd in Zijn eigen plan. Ons leven heeft Hij geleid, tot in de kleinste details, en Hij heeft onze weg geleid, via het afnemen van onze krachten en vermogens, misschien via de geisoleerdheid en de eenzaamheid die ons onder het zelfstandig wonen toch te machtig werd, via gesprekken met onze kinderen en misschien met de pastor, Hij heeft onze weg geleid naar het tehuis. Hij vraagt vân ons dat wij daarin trekken zonder zelfbeklag, maar dankbaar dat God de natie en de maatschappij waarin we leven door Christus deze barmhartigheid heeft geleerd, en dat Zijn Kerk daarin vooraan mag staan. Daar benevens heeft God, zoals we niet mogen vergeten, een bedoeling die boven de onze uit gaat; die, laten we eerlijk zijn, geen deel uitmaakt van het zich zelf klaar maken, omdat wij daarbij niet op de ander gericht zijn maar op onszelf. Het is de naaste die een plaats heeft in dit Goddelijk plan. Ik moet iets zijn voor de mede-bewoners, zoals boven reeds werd aangeduid, zo lang ik daartoe de geest- en lichaamskracht ontvang. "Retirement" wil immers niet zeggen dat ik alleen nog maar wil ontvangen en de ander weinig of niets meer van mij moet verwachten. Afhankelijk van de jongeren als oude mensen zijn, hebben ze toch een onvervangbare taak t.o.v. elkaar in het delen van vreugde en smart als leeftijdgenoten.

Het zijn vaak de kleine dingen die meetellen in dat onderling verkeer. Zo kun je twee oudjes samen tegenkomen op de gang van hun tehuis, terwijl de een nog leunt op de arm van de ander. Het personeel neemt niet alle taken over, er blijft heel veel de bejaarden elkaar tot zegen kunnen zijn. De overjarige moet wel in een ver stadium van aftakeling en hulpbehoevendheid zijn voor hij of zij geen "naaste" meer heeft. Zelfs dan blijft nog over het dankbare woord of de blik die spreekt van erkentelijkheid jegens de verzorgster.

Er komt in de meeste levens een tijd dat de verzorger of verzorgster een steeds belangrijker plaats gaat innemen. Het zij in een ziekenhuis of een instelling waar men bij ziekte ook verpleegd wordt, het zij men nog wel, schoon wankel op de been is, maar toch allerlei hulp nodig heeft.

Tegen die tijd is de bejaarde ook wel klaar om zijn zelfstandigheid geheel prijs te geven. Misschien was hij of zij tevoren nog wel één van de gelukkigen die op het terrein van het tehuis zelf een kleine woning kregen toegewezen, met hulp vlak bij en steeds onder

(Vervolg op pag. 4)

* * *

LEVEN IN HET KONINKRIJK

Elders in dit nummer vindt men een artikel van Dr. L. Zielhuis over "Leiderschap en zeggenschap in het sociaal-economisch leven." Dr. Zielhuis is industrie-predikant bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Hij gaat in zijn artikel tamelijk breedvoerig in op de sociaal-economische verhoudingen bij het volk Israel, zoals die met name in het Oude Testament worden beschreven.

Hoewel het doel van Dr. Zielhuis' artikel in een andere richting gaat, geeft zijn opsomming ons toch wel een juiste indruk hoe minitieus God het sociaal-economisch leven van Zijn volk regelde. Zoals Hij trouwens ook ander aspecten van Israel's volksbestaan nauwkeurig vaststelde. Daar zijn verschillende redenen voor aan te geven, zoals het feit, dat Israel God's speciaal volk was en dat het geen moderne overheid kende. Of omdat zij een grote reis moest maken en daarom voorschriften nodig hadden voor die reis en voor de nederzetting in het nieuwe land. Maar toch zit er, ons insziens, veel meer in.

Het zou niet helemaal juist zijn om te zeggen dat de geschiedenis van het volk Israel de geschiedenis van de kerk is, maar men mag toch wel zeggen, dat de historie van het bondsvolk de historie is van het Koninkrijk Gods. Als men ons die wijze van uitdrukking veroorloven wil, dan zouden wij willen zeggen, dat God buitengewoon geinteresseerd is in de samenstelling en organisatie van dat Koninkrijk. Tot in kleinigheden regelt Hij de gebruiken, en de geboden en verboden. Men kan gerust zeggen, dat niets aan Zijn aandacht ontsnapt.

Nu hebben wij indertijd geschreven over het berekenen van rente voor geld onder christenen (zie C.C. van 20 sept. 1968). Daarbij hebben wij trachten te betogen dat het lenen van geld op rente aan kerken en christelijke instellingen eigenlijk niet thuis hoort in de samenleving binnen het Koninkrijk der hemelen. Wij beriepen ons daarbij voornamelijk op Exodus 22:25, waarin God een uitdrukkelijk verbod tot het heffen van rente geeft binnen de kring van het Verbond. Niet daarbuiten. Van een vreemdeling kon men rustig rente vragen, van "eigen" mensen, van mensen binnen de kring van Gods Verbond, kon dit niet.

Wij hebben toen gemerkt, dat dit artikel met gemengde gevoelens is ontvangen. Er zijn er geweest, die hun instemming er mee hebben betuigd en voor hun geld aan christelijke instellingen geen rente weer wilden hebben. Er zijn anderen geweest, die meenden het niet met ons eens te kunnen zijn en het heffen van rente, ook voor christelijke doeleinden, volkomen toelaatbaar achtten.

Nu gaat het ons in het genoemde artikel niet alleen en zelfs niet in de eerste plaats om die rente. Neen, het ging ons om de meer bewuste en intensievere beleving van ons burgerschap in het Koninkrijk Gods. Daar lag en daar ligt het zwaartepunt. En het artikel van Dr. Zielhuis brengt ons die "urgency" opnieuw onder de ogen.

Wij spreken veel met elkaar over de bijbel. Vooral tegenwoordig. En dat is op zichzelf goed, ook al begrijpen wij elkaar niet altijd of zijn wij het niet altijd met elkaar eens. Maar er zijn ook uitspraken in de bijbel, die wel bekend maar niet in discussie zijn. Daar staan wij eigenlijk wat huiverig tegenover. Die uitspraken raken direct de verhouding van God tot Zijn volk. Bij wijze van voorbeeld nemen wij er slechts enkele. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, wie in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en grotere nog dan deze . . ." (Joh. 14:12). (Jezus tot Martha. in Joh. 11:40) "Heb Ik u niet gezegd, dat gij, indien gij gelooft, de heerlijkheid Gods zien zult?" Of wat wat Johannes schreef (I Joh. 2:13) "Ik schrijf u vaders, want gij kent Hem, die van de beginne is, Ik schrijf u jongelingen, want gij hebt de boze overwonnen." (Welke vader en welke jongen stemt hier van heler harte mee in?)

Wij liggen met deze en dergelijke teksten wat overhoop, omdat wij van beneden naar boven kijken. Wij zien onszelf en van onszelf uit gaan wij zien hoe zulke teksten passen. Maar dan passen ze niet. Want het is niet het mensenwoord tot God, maar het Godswoord tot de mens. Of het nu over rente gaat of over grote werken doen of over de boze overwinnen, als God spreekt zegt Hij eigenlijk: zo zie Ik Mijn volk. Want al leefde Israel vóór de komst van de Christus en wij daarna, voor God zijn wij beiden gelijk: geredden in de Zoon. En de geredden in de Zoon ziet de Vader als mensen die het zeer nauwkeurig nemen en die tot grote dingen in staat zijn.

Juist dezer dagen hoorden wij een ervaring van een man, die misschien wel simpel aandoet maar die toch de kern van de zaak raakt. De man had maar een schamel inkomen, maar wilde toch zijn kinderen naar de christelijke school sturen. Er was bericht gekomen van de schoolboard, dat het schoolgeld tot $5.00 per week zou worden verhoogd (het is al enkele jaren geleden). Dat was een enorme tegenvaller en zijn vrouw vroeg, wat ze daar toch mee aanmoesten. Toen heeft die man (in geloof) gezegd: vrouw, dat moeten we betalen en wij gaan er meteen mee beginnen. De volgende week werd hij bij zijn baas geroepen, die hem vertelde, dat hij er niet over spreken moest, maar dat zijn loon met $5.00 per week verhoogd zou worden.

Dit is nu een verhaal in alle eenvoud verteld en in alle eenvoud beleefd. Maar het lijkt ons toe, dat dit nu een illustratie is van hoe God wil dat wij met Hem en voor Hem leven. Doen wij dit, dan doet Hij ons grote dingen beleven en stelt Hij ons tot grote dingen in staat. "Beproeft Hij toch daarmee, zegt de HERE der heirscharen" (in Maleachi 3:10) "of Ik dan niet" (dat is als men de gehele tiende naar de voorraadkamer brengt, of, wilt ge, als God werkelijk het eerst komt in ons leven) "voor u de vensters van de hemel zal openen en zegen in overvloed over u uitgieten."

Leven als burger van het Koninkrijk Gods is geen zorgeloos leven, maar wel een onbezorgd leven. D.F.

Geborgen - niet opgeborgen

(Vervolg van pag. 3)

een oog wakend over hun welstand, maar met wat meer vrijheid.

In Nederland heeft men tegenwoordig de "verzorgingsflat" die echter alleen bereikbaar is voor de meer gefortuneerden; de bedoeling ervan is ook de bejaarden nog een mate van zelfstandigheid te laten.

Het woordje "nog" herinnert ons aan de voorbijgaande aard der dingen; het kondigt de tijd aan dat het anders zal zijn. "U bent nog flink" zeggen de mensen. Die uitdrukking beginnen ze al vroeg te gebruiken: uw "nog"-periode kan wel twintig jaar duren. Waarom de mens steeds aan zijn "overjarigheid" te herinneren?! Waarom het beeld op te roepen van de mens "on the way out"? Bezig te verdwijnen uit de samenleving? Hoeveel jongeren gaan de ouderen niet voor op de laatste reis?

Geen mens wil graag het gevoel krijgen dat hij "opgeborgen" wordt; ook al is hij "rustend" dan betekent dat niet dat hij niets meer doet en met de handen gevouwen op het einde gaat wachten. De opzet van de tehuizen voor huisvestiging, verzorging en verpleging is niet de oudere mensen op te bergen. God heeft er Zijn bedoeling mee. Hij laat ons niet opbergen, maar Hij schenkt ons, in de periode van ons leven dat wij het het meest nodig hebben, de ervaring van de *geborgenheid*. Achter de medemens die ons verzorgt zien wij Hem in wiens liefde wij voor eeuwig geborgen zijn. En iedere dag ons hier gegeven is er een voor de eeuwigheid.

THE GREAT DECISION

Our whole life, from maturity and onward, is shaped by the decisions we make. Time and again we find ourselves in a situation in which we have to make a choice between two or more alternatives, and how often have we to admit, sometimes years and years later, that at some crucial moment in our lives we took the wrong direction because we made the wrong decision.

There is one decision, however, that needs special attention. It is that decision that everybody has to make when he or she is confronted with the Gospel of Jesus Christ. We may call it the great decision because on the outcome of this decision hangs not only our future and happiness in this life, but also in the everlasting life to come. There is no getting away from this decision, because it is impossible for anyone, after confrontation with Christ, to remain the same person that he was before that happened. From then on it will be either for Christ or against Him.

This confrontation, this meeting with Christ could in its most literal sense only happen during the short time when Jesus was with us on earth as a human being. But even since Jesus ascended into Heaven and is seated on the right hand of His Father, after giving his apostles the commission to preach the Gospel to all creatures, we are confronted with Christ every time we hear or read His Word, the Word of God, our Bible. Our meeting with Christ is now through the medium of that Word, preached by those whom He appointed. Christ himself is the Way, the Truth, and the Life, and if we want a part of that Life we have to accept Christ completely and unconditionally, without reservations. The same applies to His Word, working in the hearts of men through the Holy Spirit. Therefore it is of the utmost importance that we leave that Word stand as it is, because it has the same authorty that Christ's words had when He was with us in his human nature. So now the urgency to make a decision whether or not to follow Christ comes to us every time we read or hear the Word of God, the Bible.

It is God himself who places us in a position in which we have to make a decision, because He treats us as personalities, responsible for their own decisions. He honours us by doing so. He only wants people who serve Him out of their own free will, with love and not out of compulsion. That happened already in the dawn of history with our first ancestors, Adam and Eve. God placed them continually before a choice, every time they passed that particular and mysterious tree in the middle of the Garden. "What are you going to do Adam and Eve? Are you going to believe me on My word? Do you love me enough to trust me, eventhough you do not understand my command about this beautiful tree? Or are you going to follow your own imaginations and to be wise in your own eyes?"

Let us not forget that Eve's first sin was not the actual eating of the forbidden fruit. This act only signified the decision she had made. She was on the path of death already when she started to doubt the Word of God. On the instigation of Satan. She let her imagination run away from the clear command of God. Her "intellect" and her desire for "greater wisdom" overpowered her initial attitude of child-like believing in the Word of God. And then she made the wrong decision, urging her husband to do the same, and in that way brought doom upon their whole posterity.

From this doom Christ, the second Adam, has come to deliver us, giving us a "second chance", to make the right decision now by believing his Word, the Bible, completely and unconditionally, without reservations, and not only part of it, but wholly, from Genesis 1:1 to Revelation 22:21. If we take only one link out of this Golden Chain, the whole chain falls apart. Many parts of that Word are hard to understand for us with our limited human minds. But so was that single tree in the middle of the Garden with its beautiful enticing fruits to Eve!

As far as "doubts" are concerned we are in a far more favourable position than Eve ever was, because we can look back in history and find out where people made the wrong decision, or the right one for that matter, and what results it brought them. For instance let us consider all those churches that still have the epitaph of "christian" on them but who have long ago denied the living Christ because they denied the living Word of Christ, the Bible. When we dig deeper we might find out that all their back--sliding and falling away started with doubting the authority of God's Word, especially that part where God tells us in simple words how a real woman once stood before a real tree, and how she, by doubting the authenticity of God's word, made the wrong decision and brought sin and misery into this world.

Or let us go back a little farther and remember the protestant martyrs in Europe in the sixteenth century. Many of them could have escaped the fire-death if they had only for once, just for once, kissed the crucifix the Roman Catholic priest held before them. Imagine their temptation to make themselves believe that by doing so they could express their love for their Saviour and at the same time go free from persecutions! But they recognzed this temptation as a while of Satan and remained steadfast in their decision. Of course they suffered for their faith in Jesus. But in the final analysis the reason for their martyrdom was their persistent faith in the truth and the authority of the Bible, the Word of God, above the false teachings of the church.

Or let us consider what happened on Christmas day a few days ago. During their flight around the moon the astronauts in sprace-ship Apollo 8 sent a Christmas-message to the earth, in which they read the well-known creation story from Genesis 1, the same story that apostate churches have traded in (in the name of science!) for the wild assumptions of evolutionism (see C.C., Dec. 6, frontpage).

When God gets a big laugh out of the foolishness of His opponents (Psalm 2) then He does it in a grand style. Then He uses a tiny capsule, hurtling around the moon, some 200,000 miles away in outer space, to proclaim anew to all mankind, through the mouths of notable scientists (!!) and daring explorers, the only one authentic creation story which it pleased Him to reveal to us!

He who has an ear, let him hear!

And make the right decision.

B. Boulogne
Richmond, B.C.

WAITING PATIENTLY, in veterinarian's office to have cast removed, is Peanuts. He was struck by a hit and run driver on his first birthday.

DE STENEN BRUID

door M. Van Nuis-Zuidema

(31)

En nu ik ook nog maar, denkt Tom grimmig, met toch opeens een warm plekje in z'n hart voor de vreemde juf, als hij ziet, hoe Woutje nu ook in een ren naar voren schiet; hij weet hoe diens gezichtje nu overglansd is door een intens blijde lach en hoe z'n blauwe ogen zullen stralen naar juf. Maar de oom in de auto zijn ze vergeten.

De weg is vrij, de groentewagen is volledig gedraaid, maar Tom heeft er deze ene keer opeens geen behoefte aan, snel door te rijden.

Welja, denkt hij, en dan nog even zwaaien zeker naar die lieve neven van me, die hun oom al lang vergeten zijn voor zo'n elegante vertegenwoordigster van het vrouwelijk geslacht.

Tom rijdt pas door, als juf, met Willi op z'n argeloze voetjes dansend naast haar en Woutje aan haar andere hand zo stijf mogelijk tegen haar aangedrukt, de volgende zijstraat is ingeslagen. Daar staat de ruime, lichte school, met overal de bloeiende planten voor de grote ramen.

Maar die dag, op het accountantskantoor, waar hij met z'n broer samenwerkt, ziet Tom tot z'n eigen verrassing telkens die slanke figuur opduiken met die zonneplekken op het bruine glanzende haar en de uitwaaiende, aan de onderkant wat op en neer golvende rok onder het blauwe jasje.

En dan is daar ook steeds het moment, dat ze zich omdraait en hij haar gezicht ziet, eerst wat strak, maar dan opklarend in een blijde lach, als ze de jongens herkent.

"Tsjonge," Tom neemt een ordener uit de metalen kast en mikt die op z'n bureau, "het zou er nog op gaan lijken, dat ik het te pakken heb."

Tom is eenmaal bedrogen door een vrouw en ruw denkt hij: geen wijven meer in mijn leven.

De prille zomermorgen en de zon, het zingen van een vogel in de top van een van de bomen beneden in de gemeenschappelijke tuin tussen de flats, het blauwe in de lucht en de koelte die door de wijd open ramen van haar kamer binnenstroomt, dit alles geeft Ellewien deze morgen een gevoel van uitgetild zijn boven alles wat benauwen en drukken kan.

Ellewien had in een van de betere wijken een mooiere kamer kunnen krijgen. Verrukt had ze met Marion voor het raam gestaan en uitgekeken in het plantsoen met z'n smalle laantjes, z'n gezons en bloeiende heesters. Maar ze had er ook het water van een vijver ontdekt, waar witte zwanen statig in ronddreven. En dat water was zwart en grauw en deed een grondeloze diepte vermoeden.

"Deze kamer niet," had ze vastbesloten tegen Marion gezegd en toen was het die andere geworden.

En nu gaat juf Ellewien daar voort, nadat ook zij voor de groentewagen heeft moeten wachten, met in haar hand het warme knuistje van Woutje.

Willi draaft al op z'n stevige beentjes met de andere kinderen het schoolplein op en daar dartelen ze rond, zo maar zonder doel, enkel hun teveel aan energie uitlevend.

Naast haar bedelt Woutjes stem: "Mag ik u helpen, juf?"

"Jij? Ja hoor, dat is best."

"Juf . . . ," begint hij en dan is z'n babbeltje niet meer tot zwijgen te brengen. En Ellewien vindt het gezellig, als ze samen de planten water geven, de brede ramen, waarlangs de geurende meidoornhaag is, wijd open zetten en de boekjes en schriftjes klaarleggen voor de les.

Het grauwe, kolkende water, het dakvlot en de angstkreten zijn verdwenen achter de pure blijheid om het leven, zoals het nu tot haar komt.

En als ze dan ten slotte zo maar een aardig versje op het bord schrijft, met een tekeningetje erbij van een jongetje dat een steen naar een hondje gooit, geniet ze van het hoge, schallende stemmetje van haar kleine bewonderaar naast zich.

Tot de bel luidt en ze samen met Woutje naar buiten gaat, waar de kinderen van alle klassen zich ieder op hun plaats in de rij scharen.

"Kom!" Ellewiens stem zingt en haar ogen lachen naar de meisjes en jongens in hun kleurige zomerkleertjes.

Door de spontane bemiddeling van Teuns moeder is Ellewien een paar weken geleden in een voor haar geheel vreemde plaats aan een school gekomen.

En toen was er dat moment geweest, waaraan ze van tevoren niet had willen denken. Dat moment dat ze niet wilde, maar weer ze naar toe gedreven was.

De kinderen hadden in hun banken plaats genomen, in afwachting van wat er ging gebeuren.

Haar stem had geklonken door het lokaal: "We gaan bidden, kinderen."

Maar er waren geen woorden in haar toen ze haar ogen liet dwalen over al die blonde en donkere en zwarte hoofdjes, om te zien of allen hun handen wel hadden gevouwen en hun ogen gesloten.

En nu stond ze daar, recht tegenover de Here

Toen moest ze.

Haar hart bonsde, want na de ramp had ze niet meer gebeden. Niet meer willen bidden.

En nu stond ze daar, recht tegenover de Here God, want Hem moest ze gaan aanroepen.

Nog maakte ze zichzelf wijs: alleen om de kinderen.

Ze stond hier enkel als tolk, voor al die kleinen. Namens hen moest ze bidden en ze suggereerde zich dat haar hart hier buiten bleef. Haar hart en haar persoon.

"Vader in de hemel," zo was ze begonnen. Zo was "iets" in haar begonnen.

Heel eenvoudig, zodat ze het allen konden begrijpen, had ze gedankt dat de Here hen zo gezond en vrolijk hier had gebracht en gebeden of God hen deze morgen wilden zegenen en het boze wegdoen uit hun hartjes en het kwade dat ze zouden doen, vergeven.

Daarna had ze gebeden voor de kinderen die Hem niet kenden, en dat was toch uit haar eigen, warme hart opgekomen. De eerste morgen op de nieuwe school had haar voldoening gegeven, meer dan ze zichzelf wilde bekennen.

Maar toen ze om twaalf uur de roezemoes van de klas achter zich had gelaten en een paar kinderen, die met haar waren meegelopen, ook een andere kant op moesten, had ze zich opeens weer in de leegte gevoeld.

Een leegte die, dat wist ze, er altijd zou zijn.

Sterk was ze eraan herinnerd, hoe het vroeger was gegaan, toen ze thuis een poosje voor de klas had gestaan, hoe toen de broertjes soms achter haar aan kwamen hollen. Ze moest zich bedwingen om nu niet om te zien of ze het weer deden en of vader soms ook al aankwam.

Ja, die drang om om te zien was zo sterk geworden, dat ze eindelijk toegaf en even haar pas inhoudend en zich omdraaiend, de weg afzag.

Het stelde haar niet teleur dat in de straat alleen vreemde kinderen liepen, omdat ze toch achter alles het zekere weten had dat het zo zou zijn. Waarom deed ik het dan, had ze gedacht, terwijl ik het toch wist?

Zo droomde ze zich weg in beelden van het verleden. Ze zag zich met de anderen thuis weer om de tafel zitten. Ieder had wat te vertellen en ze wilden dit allemaal tegelijk doen en als moeder niet steeds tussenbeide was gekomen, had er misschien nooit iemand naar een ander geluisterd. Alleen Jochem weert ze als automatisch uit haar gedachten, al is er in haar een hunkering naar hem, maar altijd komt er dan ook meteen dat gevoel van verstarring, van verstening van binnen, zodat zijn beeld voor haar opduikt, want voor dat beeld schuift zich onherroepelijk het vlot en langs dat beeld spoelen de golven grauw en kolkend.

* * *

Tom de Ronde woont alleen boven het accountantskantoor, dat naast het woonhuis van z'n getrouwde broer is gevestigd.

's Morgens om acht uur is hij present en tegen negenen gaat hij meestal naar de bank of voor iets anders de stad in. Vaak rijden de jongetjes dan met hem mee en zet hij ze bij school af, maar na de morgen van z'n ergernis om de groentewagen heeft hij het gevoel of het zo doorzichtig is als glas, dat hij het nu niet "zo maar" meer doet, maar alleen om juf weer te zien.

Hij is verwonderd over zichzelf als hij merkt hoe gesprekken, die absoluut langs hem heen zijn gegaan, toch ergens in z'n onderbewustzijn zijn blijven haken.

Zomaar tussen de cijfers en getallen van balansen en kas- en grootboeken hoort hij de stem van Woutje of Willi: "Mamma . . . . juf!" Of: "Oom . . . . juf!" Of: "Pappa . . . . juf!" En dan komt er iets liefs of iets leuks over de nieuwe juffrouw op school. Hij had maar met één oor geluisterd of helemaal niet geluisterd, omdat de nieuwe juf hem absoluut niet interesseerde, maar dit waren flarden van gesprekken, die dus niet z'n andere oor waren uitgegaan.

Nu wordt het hem een sport ze op te roepen en ze klinken na in de auto of waar dan ook en ze geven hem een zekere mate van plezier, maar ook van ergernis over zichzelf.

"Zal ik jullie er dan maar weer uitgooien, als we juf zien?" vraagt hij als hij de jongens weer naar school brengt en ze de grote weg afzwenken, de laan van de groentewagen in. Hij durft het te vragen, omdat hij weet dat de neefjes argeloos genoeg zijn om niets te vermoeden. Met spot denkt hij eraan terug, dat hij zichzelf vanmorgen iets kritischer dan gewoonlijk in de spiegel heeft bekeken. Op de achterbank duikt Willi over Woutje heen en ze duwen hun neuzen tegen het raampje aan de kant waar ze juf de vorige dag hebben gezien.

Tom heeft al lang ontdekt, dat ze er niet is en achteraan z'n wagen knippert het rode lichtje, dat naar rechts wijst.

Maar geen figuurtje in blauw en geel.

De jongetjes zijn het minst teleurgesteld, als de wagen voor het schoolhek stopt en op het voorplein alleen een paar onderwijzers tussen de hollende en stoeinde kinderen staan te praten.

Pech gehad, denkt Tom, als z'n neven zich in het kindergekrioel storten en hij in gewoontegebaar controleert of het achterportier goed is gesloten.

Pech gehad, denkt hij. Is het zover al met me, dat ik het pech moet noemen, als ik z'n wildvreemd schoolmamseltje niet even op haar rug kan kijken?

Hij dwingt zich z'n gedachten tot z'n zaken te beperken, maar de volgende morgen mogen de kinderen weer meerijden.

"Jullie treffen het," zegt Lies argeloos, als ze uit haar controlerende handen glippen, "dat is al de derde keer achter elkaar."

Tom schiet vlam. Dat is nu echt Lies. Altijd meteen overal iets van denken. Fel ziet hij haar aan.

"Wat bedoel je daarmee?"

Lies schrikt van z'n stem. In eerlijke verbazing kijkt ze naar hem op, te verbouwereerd om een antwoord te hebben.

(Wordt vervolgd.)

Reformed Churches in the Netherlands exhibit various kinds of concern

(Grand Rapids, Mich.) — Like many a church today, the Reformed Churches in the Netherlands have an 'association of concerned.' They claim that a "great landslide is on the move in the Reformed Churches." There are also those who are troubled about how the 'concerned' express themselves and make charges against persons in the church.

Meetings were held in October in Middelburg and Urk by the group of 'concerned' Christians: Miss T. E. N. Ozinga, who helped organize the meeting, reported the following:

"On October 3rd a meeting organized by a local committee in which five Reformed denominations were represented was held at Middelburg, Zeeland, The Netherlands. The meeting was presided over by the Rev. Paul Van Til, senior pastor of the Reformed Church of Middelburg. The speakers were: Dr. Arntzen (Reformed): "Freedom of Exegesis"; Dr. Douma (Reformed Liberated): "God's Revelation in Word and Fact"; Rev. Op den Velde (Christian Reformed): "Adam, the first Man and Head of the Human Race." Each spoke for 15 minutes on his topic under the general theme "The Authority of Holy Scripture."

"The Middelburg Schouwburg can seat about 500 people; eventually 800 got in.

"In some papers the meeting was characterized as an "anti-Free University evening." However, the meeting was not announced or organized as such. Its purpose was a further reflection on what have now become known as the core issues, discussed by Free University professors in several parts of the country earlier in the year.

"The Free University came into special focus because Prof. Augustijn, Drs. Baarda and a number of student supporters had come to Middelburg by special coach.

"The organizing committee had hoped for a good discussion between the panel and the Zeeland audience, but the main discussion occurred between Prof. Augustijn, Drs. Baarda and the three panel members. It was striking that the two Free University lecturers did not take time to subscribe at any point to the Reformed position set forth by the panel.

"Dr. Arntzen had referred to an article written by Dr. Augustijn in answer to Prof. H. N. Ridderbos' criticism of "The Reliability of the Gospels" (by Drs. Baarda). At the time Prof. Ridderbos refuted both Drs. Baarda's N.T. study and Dr. Augustijn's views (Gereformeerd Weekblad, May/June 1967). The two professors, though they did not change their views, took no offence at Prof. Ridderbos' rebuke. However, at the Middelburg meeting Prof. Augustijn showed himself deeply hurt by Dr. Arntzen's words. He said, "I do not recognize myself from the account given by Dr. Arntzen." There was an absolute short-circuit between the two. The intriguing question is: Why? The answer probably is to be sought in the remark of Mr. Van Til: "Theologizing is a pastoral activity." The ordinary believer expects theology to strengthen his faith because it proceeds from faith. The theologians of the Reformed tradition have always been remarkably scriptural and edifying. However, there have always been theologians, especially in the various schools of biblical criticism who have regarded their theologizing mainly as an academic pursuit. Someone has said of these theologians: Take away their Bible and they still keep their theology.

"In reply to questions by Dr. Arntzen and Dr. Douma, Prof. Augustijn said he did not believe that Adam was the first man. Nor did he believe Christ's resurrection body was identical to his previous body. Particularly at this point the discussion was confused and confusing.

"Nobody who was at the meeting can close his eyes to the fact that a landslide is on the move in the Reformed Churches."

At a rally at Urk the "association of the concerned" listened to Mr. H. W. Maaskant who made a strong appeal against the "growing stream of unbelief." "Whoever wants to solve the problem of Scripture with a criticism of Scripture will pay the price of his belief in Scripture," he observed.

The meeting sent a telegram, according to Kerknieuws, to the Curatorium of the Free University to express "concern and indignation" at the statements of Prof. C. Augustijn, in particular with regard to the historicity of Adam.

The same issue of Kerknieuws reported that a society was organized to publish a new christian newspaper. The new organization "Koers" finds the present christian dailies "generally christian, broadly ecumenical and strongly world conformist." Earlier a new radio association had been formed in protest to the christian radio association now operating.

In response to the expressions of concern, Prof. R. Schippers answered in Vrije Universiteitsblad to 26 persons who had written in to explain that they could no longer support the Free University. He expressed regret that so many of the concerned persons who live so close to the Free University understand so little of what is going on in the church, in christendom today and in the world.

Following the meetings in Middelburg and Urk, four week-end conferences were organized in the northern provinces to reflect upon the teaching and life of the Reformed churches.

A feature article in Centraal Weekblad by the Rev. J. Overduin spoke of the two kinds of concern in the Reformed churches. Mr. Overduin found it "oppressive" that many in the church view sin, guilt and the sense of sin as strange entities and feel little need for grace in Christ. "This is indeed an oppressive matter because it concerns the root of the gospel from which all good works and all kinds of human solidarity must grow." There is also a group, Mr. Overduin continued, which is much interested in the vertical dimension of the forgiveness of guilt and life in heaven but is rather indifferent to the horizontal calling both in the personal sphere as in great world problems.

"On the one hand there is the complaint that the biblical truths of rebirth, faith and repentence, of judgment and grace, scarcely function in the preaching of some preachers . . . To every colleague who makes himself guilty of this I would call: Stop, for you do not understand the heart and fulness of the gospel. You deprive the people of the only comfort in life and death.

"On the other hand one hears the complaint (especially from the youth): 'our dominie preaches so old-fashioned'. Always on sin in general, scarcely ever concrete, while he leaves the great world problems be and constantly attacks 'human solidarity'! To every collegue of this kind I would call: Stop, for you do not understand the heart and the fulness of the gospel. You deprive the people of the joy of being called in and for the world.

Preach the full gospel and pray for the Holy Spirit. It is no luxury to set aside a day of prayer so that all professors, preachers, elders, deacons and members of the congregation full of the Holy Spirit may understand, proclaim and live the full gospel. I believe that our concerned brothers and sisters will also find this the royal and spiritual path."

Mr. Overduin concluded his article by stating that all parties should show extreme honesty, self-discipline and self-renunciation. "This must be possible through the mighty power of God's Spirit if all are willing to bow before the authority of God's Word."

(R.E.S. News)

Christ seeks Asia

Under this banner about 1100 Christians from Asia and the South Pacific met at Singapore, from November 5-13 to discuss ways and means to evangelize Asia's 2 billion people. The Congress was organized and sponsored by the Billy Graham Evangelistic Association as a sequel to the World Congress on Evangelism in Berlin, 1966.

Unfortunately not all Asian countries were represented. There were no delegates from mainland China or Tibet, North Korea, and North Vietnam. The Congress expressed deep concern for fellow-believers behind the Bamboo Curtain. Yet there was no feeling of despair but rather of hope. One speaker stated: "Nothing is too hard for the Living Lord, for He is the God of the impossibilities. Sometimes we despairingly allude to the 'closed doors' of China, but we forget that **these doors are not** 'closed' to God."

It is not **easy to be a Christian in Asia today.** Of Asia's 2 billion inhabitants only 3% are Christians. They are exposed to many pressures, especially from the revival of the old Eastern religions. At times Christians are persecuted, even in countries that officially uphold freedom of religion.

An outstanding feature of the Congress was the awareness that this is THE hour for Asia. All Asian delegates agreed that the evangelization of their continent is THEIR task. The time of Western evangelization is past. God calls Asian Christians to speak to fellow-Asians. There is place left for Western missionaries, but their role has changed: they are no longer 'leaders' but 'co-workers'.

There was a strong criticism of certain brands of Western theology. Dr. M. A. Qayyam Duskawie of Pakistan frankly pointed out that one of the biggest hindrances to the spreading of the Gospel in Asia is "the constant demythologizing that some Western scholars practise with reference to the Christian faith." The danger of syncretism particularly was singled out.

Unfortunately the Congress itself showed a lack of depth in theology. Dr. Carl F. H. Henry, former editor of 'Christianity Today', in his assessment of the Congress, wrote: "The exposition of the theology of evangelism gave less prominence to Christ's resurrection and to the Holy Spirit than did apostolic preaching . . . . When it came to formulating the relationship of Christianity to the non-Christian religions, and the significance of the latter, some felt that the Asian Congress gave too little guidance . . . . The feeling that the Asian Congress must be followed by serious theological engagement was widely shared and plans for theological conferences in Japan, Korea, Singapore and elsewhere were projected."

Several Reformed and Presbyterian ministers and laymen attended as delegates or observers. The chairman of the Congress Executive Committee was the Rev. Dr. Kyung Chik Han, pastor of the young Nak Presbyterian Church, Seoul, Korea. A main speaker was the Prof. Jong Sung Rhee of the Presbyterian Theological Seminary, Seoul. Members of churches belonging to the RES, from Indonesia, Korea, Australia and America, attended. All were impressed by the vitality of a strong childlike faith which came through in all phases of the Congress.

This Congress was only the beginning but the Christian Church of Asia is waking up to its task. Under God's blessing great things may be expected for the future.

Mr. Petrus Octavianus of Indonesia expressed the sentiments and expectations of all delegates, when he said: "From the end of the Second World War until now, God has been preparing for this time, a time for the evangelization of Africa and Asia. Now we are in the middle of the latter half of the twentieth century, the Afro-Asian century . . .".

Klaas Runia
in R.E.S. News

"DE LOF DER ZOTHEID"

Wat Calvijn was voor Frankrijk en Zwitserland, John Knox voor Scotland en Johannes Hus voor Czechoslovakia, was Erasmus in zekere zin voor Nederland. Eigenlijk zijn we niet bevoegd om over deze grote zoon van de lage landen te schrijven maar door onze grote bewondering voor hem doen we het toch maar. Naar onze bescheiden mening, was Erasmus één der grootste van de Hervormers. Als U het daar niet mee eens bent dan misschien wel wanneer we beweren dat hij de meest originele en de meest humoristische was.

We hebben ontelbare malen naar hem opgezien in Rotterdam, waar een groot standbeeld van hem staat, al lezende.

Men beweert dat wanneer hij de klok van het stadhuis hoort slaan dat hij dan een blad om slaat. We hebben nooit gecontroleerd of het waar is. In ieder geval hebben ze hem o.i. terecht uitgebeeld, "al lezende." Deze man was wat men noemt een belezen iemand. Hij heeft z'n leven lang een schuldgevoel gehad omdat hij de zoon van een priester was die verschillende kinderen had bij één en dezelfde vrouw. Op z'n oude dag heeft hij nog aan de Paus om absolutie hiervoor gevraagd en gekregen.

Het is bijna 500 jaar geleden dat Erasmus in Rotterdam geboren werd. Ik wil geen levensbeschrijving van dit genie proberen te geven. Wat ik wilde doen is, het voor hem opnemen. Hem verdedigen. Iedere keer wanneer we het met een medebroeder over hem hebben is het eerste wat gezegd wordt: "hij was de eerste humanist." Wat min of meer inhoudt dat men hem niet als een gelovige acht. Zo kunnen wij hem met de beste wil van de wereld niet zien. Wij geloven dat hij de Heere Jezus oprecht liefhad en vooral Zijn Kerk. Hij heeft met de misstanden in de kerk en met de Paus de spot gedreven in de hoop er verandering "hervorming" door aan te brengen. Maar het was geenszins zijn bedoeling een andere kerk te stichten. Terwijl misschien Luther onder invloed van de geschriften van Erasmus tot zijn stellingen kwam. De Jezuieten onder wiens leiding dan ook later de contra-hervorming plaats vond, noemden hem de duivel die het ei gelegd had dat Luther had uitgebroed en wanneer Erasmus niet op tijd Leuven had verlaten zou hij zeker door de Jezuieten gedood zijn.

Eén der bekwaamste boeken van Erasmus is "de lof der zotheid". Wanneer U het te pakken kunt krijgen moet U het eens lezen. Het eerste deel is schijnbaar niets dan nonsens; wat hij probeert te bewijzen is, dat er zonder dwaasheid niet veel van het leven valt te genieten, b.v.:

"Om nu tot het geluk der dwazen terug te keren: Als zij hun leven met veel genoegen ten einde hebben gebracht, verhuizen zij zonder enige vrees of gevoel voor de dood rechtstreeks naar de Elipese velden om ook daar de vrome zielen met hun zotternijen genoeglijk de tijd te korten. Vergelijk nu eens het lot zelfs van de wijste man met dat van zulk een zot. Stel nu eens tegenover hem een model van wijsheid, iemand die zijn gehele kindsheid en jongelingstijd in het grondig beoefenen van de wetenschappen heeft gesleten, het zoetste gedeelte van zijn leven door aanhoudend waken, zorgen, en zweten bedorven heeft en zelfs in geheel zijn overige leven geen ziertje genot heeft gesmaakt, altijd zuinig, arm, met een zwart en bars gezicht, jegens zichzelf onrechtvaardig en hard, bij anderen onaangenaam en gehaat, doodsbleek, uitgeteerd ziekelijk, kortzichtig, oud en grijs vóór zijn tijd, vóór zijn tijd reeds het leven zat. Maar wat doet het er eigenlijk toe nooit geleefd te hebben? Daar heb je nu dat prachtige beeld van de wijze . . . ."

Waarschijnlijk zullen ook nu nog niet velen de vorm van zijn humor waarderen en daarom is deze grote man misschien nooit beroemd geworden of liever "leider" geworden zoals Calvijn of Luther.

Aan het slot van zijn boek toont hij echter zijn ware gelaat en blijkt dat al het andere slechts een grandioze inleiding was. Hij schrijft:

"En om mij niet verder in te laten met eindeloze bijzonderheden en mijn gevoelens kort en goed uit te spreken, het komt mij voor dat de christelijke godsdienst in het algemeen een soort van verwantschap heeft met een zekere dwaasheid en volstrekt niets met de wijsheid heeft te maken.

Als ge bewijzen hierover verlangt, let dan vooreerst hierop, dat knapen, grijsaards, vrouwen en gekken meer dan anderen vermaak scheppen in heilige en godsdienstige zaken . . . .

Eindelijk, schijnen mij geen gekken onwijzer te zijn dan zij die eenmaal geheel door het vuur der Christelijke vroomheid bezield zijn: zozeer verspillen zij hun vermogen, slaan geen acht op beledigingen, laten zij zich foppen, maken zij geen onderscheid tussen vrienden en vijanden, verafschuwen zij het zingenot, mesten zij zich met vasten, waken, wenen en werken, hebben zij een afkeer van het leven, verlangen zij alleen naar de dood, kortom schijnen zij geheel afgestompt te zijn voor alle gewoon menselijke aandoeningen, alsof hun ziel elders leeft, niet in het lichaam waar zij thuis hoort."

Zo gaat het laatste deel van zijn boek verder, gestaafd dikwijls door teksten als: "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben", of: "Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren", en ook: "dat het Gode behaagd heeft de wereld door de dwaasheid te redden, aangezien de wijsheid niet kon hersteld worden."

Erasmus was een reus in de kerk, maar het is frappant zo weinig mensen iets van hem weten. Maar zij die denken dat er voor de kinderen Gods geen plaats voor humor is kunnen hem inderdaad maar beter vergeten.

Jan Drent

SAM GANZ, PRESIDENT OF CANADIAN TOY MANUFACTURERS' ASSOCIATION — It took 18 years for Sam Ganz and his brother Jack to build a one-room three-man operation into one of the largest toy manufacturing businesses in Canada — Ganz Brothers Toys Ltd., Toronto. The brothers and their 73-year-old father are the only survivors of a family of five children taken in 1944 from their home in a small village in Romania, first to Auschwitz, then to Buchenwald. In 1968 retail sales for the Canadian toy industry as a whole were $180 million and already the industry has had its 1968 Christmas present — another record sales years. (Financial Post Photo)

TELESKOOP

Mr. Nixon zet de bakens uit

Nog deze maand zal Mr. Richard M. Nixon zijn intrek nemen in het Witte Huis als President van de Verenigde Staten van Amerika. Dit betekent echter niet, dat Mr. Nixon eerst aan het werk gaat na de verhuizing.

Hij heeft 80.000 brieven uitgezonden, waarin hij candidaten oproept die belangrijke bijdragen kunnen leveren voor Amerika. Die brieven worden verzonden aan vooraanstaande mensen, ongeacht of zij al dan niet voor Mr. Nixon als president hebben gekozen. Daarbij geeft Mr. Nixon blijk het landsbelang voor het partij belang te stellen. En dat wil er bij de mensen wel in.

Mr. Nixon zoekt naar mensen, mannen en vrouwen, die door hun kwaliteiten van jeugdigheid, gezond oordeel, intelligentie en creativiteit hun vaderland willen dienen. De salarissen, die in uitzicht worden gesteld, lopen van $10.000 tot $28.000, al naar gelang de betrekking.

Dat men 80.000 brieven uitstuurt betekent natuurlijk niet dat er 80.000 betrekkingen beschikbaar zijn. Wat de regering (of de toekomstige regering) wil is dat er een grote verscheidenheid solicitanten wezen zal, waaruit men de beste van de beste kiezen kan. Er is een vragenlijst samengesteld, die de solicitanten moeten invullen. Daarop moeten de gegadigden o.m. invullen hoe het staat met hun huwelijksleven, of zij wel eens met de politie in aanraking zijn geweest en of zij bereid zijn volledige inzage te geven van hun financiele zaken.

Op deze wijze zet Mr. Nixon zijn bakens uit wat betreft de grote staf, die hem bij het volbrengen van zijn presidentele plichten zal moeten bijstaan.

★

Peper en bananen

De groeiende onrust in de steden, voornamelijk in Amerika, kost de politie veel geld en weinig rust. Maar zij vraagt eveneens vindingrijkheid om aan de groeiende misdadigheid het hoofd te bieden. Deze misdadigheid is in 1968 meer dan negentien procent hoger than in 1967.

Het is echter niet alleen de politie, die hierbij betrokken is. Ook de industrie heeft er een hand in om de politie in staat te stellen de orde en rust te handhaven.

Wij kennen reeds de vloeibare traangas spray, die Mace genoemd wordt. Mace wordt nog niet overal gebruikt, maar wint veld. Nu is er een industrie gekomen, die een soort bom brengt, die slechts 25 pond weegt, maar eenmaal ontploft een dikke wolk peperachtig gas verspreid. Men heeft er proeven mee genomen bij een opstootje, waarbij 400 rebellerende gevangenen betrokken waren. Die gevangenen hadden een gebouw bezet en de politie stond voor de taak om dit gebouw vrij te krijgen. Zij lieten een Pepper Fog bom ontploffen en in 2½ minuut tijds was het gehele gebouw schoon.

Een andere firma is met weer iets anders aan de markt gekomen. Zij brengt een poeder, die wanneer op het wegdek gespoten, de straat veranderd in een spiegelglad vlak. De poeder wordt "Instant Banana Peel" genoemd en toen de politie het probeerde, bleek dat vrijwel alle politiemannen in geen tijd op de straat zaten.

Deze op zichzelf vrij onschuldige middelen zullen de verschillende politiekorpsen graag ter hand nemen om aan de dreigende onrust in verschillende steden vlug en goed een einde te maken.

★

Ommekeer

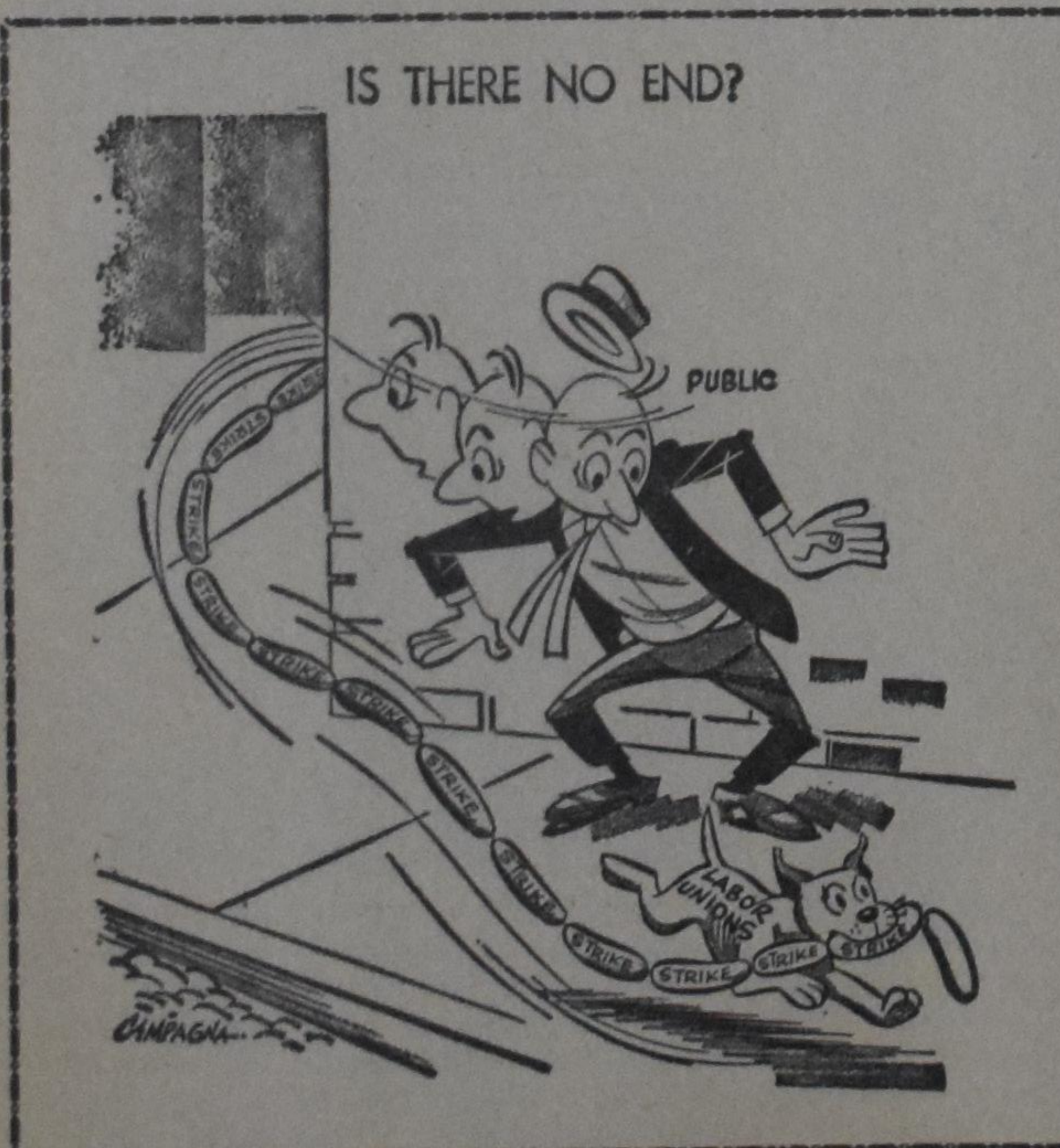
Heel Canada gevoelde sterke sympathie voor de bewoners van Sydney in Nova Scotia, toen op 13 october 1967 de president van Dominion Steel & Coal Corporation Ltd. bekend maakte, dat de fabriek gesloten zou worden. De fabriek had 66 jaar gedraaid, maar de president maakte het duidelijk, dat de aardrijkskundige ligging en de hoge vervoerskosten het onmogelijk maakten, om de producten te verkopen. De concurrentie was te scherp.

Dat leek een redelijke grond. Maar de mensen in Sydney waren direct of indirect voor hun levensonderhoud met Dominion verbonden. Toch was er schijnbaar niet veel te zeggen. Het jaar 1967 vertoonde een verlies van $9.4 millioen, hetgeen wel het einde van alle tegenspreken scheen te zijn.

Toen Dominion er mee ophield, greep de regering in. Er werd een zeer bekwame man gezocht en gevonden, die de leiding zou overnemen. Tegen alle verwachtingen in, berichtte de nieuwe president, Mr. Robert Burns Cameron, dat het jaar 1968 niet een verlies had opgeleverd (zoals verwacht werd) van zeven millioen dollar, maar dat er een winst was gemaakt van 2½ tot 3 millioen dollar.

Natuurlijk heeft deze ommekeer héél wat mensen en heel wat brains aan het werk gezet. Niet alleen werden de werkmethoden verbeterd, maar de verkopers hebben inderdaad de wereld afgereisd om het staal van Sydney te verkopen. Maar het is gelukt. En men is zeer versterkt in de gedachte, dat met vereende krachten er iets te doen is met de staalfabriek van Sydney.

Zoals toen heel Canada meeleefde met de dreigende ondergang van Sydney, zo zal nu heel Canada met veel dankbaarheid kennis nemen van deze ommekeer.

PUTTING THE EVANGELICAL WITNESS IN ORBIT

(Continued from page 1)

It is a generation ready to reach new worlds, eager to explore other planets, undaunted to outstrip its forebears on every hand. It will scarcely rally to a religion that wraps life into parcels of parochial don'ts. Its spirit wavers between the mood of the Russian cosmonaut who declared he had not glimpsed God in outer space, and that of the American Apollo 8 astronaut who reminded the world of the Genesis creation account and praised the God of the universe in prayer. It needs a vision of the cosmic Christ, of God's great purpose in the whole of creation, of the redemptive work of Christ that points to a new heaven and earth. As never before, this is a day for proclaiming a comprehensive Christian world-life view. There's no time for siestas to escape from the chaos of modern life. Christians are to glow round the world round the clock, not flicker at but odd moments and here and there. The spirit of cosmic adventure which charges the thinking of young people must be correlated with the Christian challenge to discover and fulfill God's great purpose for the universe and in history.

What feeling of expectation, what measure of world mission, what sense of cosmic destiny is evangelical Christianity inculcating in a decade of man-made satellites and moon shots? When not only technically-trained scientists but the whole younger generation, and alert inhabitants of all the modern world, sense with awe that we stand at the enlarging borders of the space-age, what exhilaration, what challenge to unprecedented cosmic adventure, does it communicate?

There is today a growing anticipation of "the future" as the sphere of a better hope and higher promise for mankind. Those who are still able to learn from history will sense the illusion of simply trying to "escape forward" from the haunting evils of a fallen race whose deepest need is forgiveness, reconciliation and renewal. Will evangelical Christianity hold forth the prospect of a valid "future" in and through the God of the Future, the Lord of Time, the King of the Cosmos, the Monarch of History?

Such an exposition of God's great purpose must embrace both the universe and history. While Christians are indeed but a "called out" remnant in the vast world population, Jesus Christ by his resurrection is nonetheless still the first-fruits of a general resurrection of all mankind. His resurrection not simply points the direction of the ultimate outcome of history, but guarantees it. As Father Avery Dulles has somewhere remarked, the Christian community does not "plunge into a rudderless futurism." Christian hope is moving resolutely and surely toward the Kingdom of God.

Karl Barth once said that the true revolution in the world is "the forgiveness of sins and the resurrection of the dead." Are we to forfeit the fortunes of history to revolutionary visionaries and secular dreamers? Are we to opt out of the great commission of the Risen Redeemer? Or will we define and share our own revolutionary idea of history? Aging nations and empires and cultures stumble under burdens they seem unable to bear. Our hope and vision encompasses them as well, for they are still free to acknowledge for their healing the God of creation and redemption and judgment, the God of truth and righteousness and grace. We see the world's twilight, a twilight in which it may be consumed by its own fire. The apocalyptic trumpet draws ever nearer, and the reminder of one who cries: "I saw heaven opened . . . !" (Rev. 19:11).

Has evangelical Christianity as we proclaim it a breadth of Christian truth to match and to surpass the modern awareness of the vastness of our universe in time and space? Has it power to enlist the nobler impulses of our age through an even grander vision of reality and of everyman's role and mission in it? Or are we ourselves too bankrupt of power to lead and live and love?

The new ideal of "the good life" has another expectation as well, besides that of cosmic adventure. It encompasses also certain attitudes toward sex, for example, and other aspects of life, that make some of our traditional religious proscriptions look very strang indeed. It is proper enough to insist that fulness of life and an infinity of sex are not synonymous; in a carnal age where many degrade love to the pornographic or erotic or make sexuality life's first and foremost concern the reminder has its point. The British commentator Malcolm Muggeridge remarks that "anyone who suggests that . . . the contemporary cult of eroticism, underpinned by the birth pill, and fortified by the greatest outpouring of pornography yet known, runs directly counter to the Christian way of life, is sure to be condemned as a life-hater" (*Anglican World*, 1968, Issue 36, Vol. 8, Issue 1, p. 49). That in heaven we shall all be as the angels, at least in that there will be no giving in marriage, may even rob heaven of much of its appeal for those who would least of all forego the pleasures of sex.

But there is another side of the coin, and that is that so-called religious traditions sometimes are just that and little more — traditions of the elders rather than declarations of a sure Word of God. Today's generation will not let even the Pope of Rome presume infallibility for what it suspects to be mere tradition. And we shall not gain a hearing for sound biblical perspectives by simply repeating Victorian cliches in the name of the Law of God and the Gospel of Christ. Jesus warned the Pharisees that tradition can make the Word of God void. What says the Word of God? — that is the decisive issue. By reviewing our own past and present pronouncements critically in the light of God's Word, and testing these as well as the contemporary mood by the scriptural standard, we may yet be able to bare the cutting edge of God's claim upon the conscience and life of modern man.

Is there a good life, a pursuit of blessedness, that outdistances all that modern man has been able to discover? Are its rewards so remarkable that our generation simply must be told — and we indeed cannot keep silent about them — to "seek first the Kingdom of God, and all these things will be added" (Matt. 5:33)? Can personal identification with Jesus Christ lift a man, even in the Twentieth Century, out of insignificance in the masses of humanity and the vastness of space? Can it link him to the Christ of the Cosmos and His great creative plan, to the Man of Galilee, the focal point of history, to the Man of Glory, who has carried human nature into the eternities, and whose righteous image and resurrection power will illuminate the final destiny of mankind and the universe?

If evangelical Christianity offers a richness of life not for sale in the Secular City, if it heralds a hope that can warm the coldest heart, if it guarantees a future that can surpass the prospect of a sojourn on the moon, if it can open the modern soul once again to the transcendent world, if its revelation of God can demonstrate the power and joy of new life in the spirit, now — *now* is the time to trumpet the good news.

HANDENARBEID IN CANADA

(Can. Scene) — De handenarbeid in Canada bloeit, maar er zijn nog alle mogelijke kansen voor verdere ontwikkeling en wij dienen onze jongere mensen aan te moedigen hun talenten te ontwikkelen, aldus zegt Norah McCullough, die tot voor kort in het Westen dienst heeft gedaan als verbindingsofficier voor de National Gallery of Canada. Handenarbeid begint zich te ontwikkelen als een kunstvorm, en is niet zo zeer alleen maar een hobby, zoals dat voordien het geval was. Aan de universiteiten vindt men thans bijvoorbeeld cursussen in potten bakken (aan de Universiteiten van Manitoba en Saskatchewan). Canada staat echter ver achter op Europa, waar het onderwijs in handenarbeid en de industrie hand in hand gaan. Mej. McCullough noemde het voorbeeld van de Central School for Arts and Crafts in Holborn bij Londen in Engeland, waar de textielontwerpen van de studenten worden aangekocht door de industrie.

"In Europa noemen de fabrikanten de namen der ontwerpers", zo vervolgde Mej. McCullough. In Canada werken zij bij bedrijven en ontvangen op geen enkele wijze erkenning voor hun werk. Een dergelijke situatie komt het gehalte van hun werk niet ten goede. "Ons roestvrij staal werk ziet er uit als ouderwets zilverwerk", zo zei Mej. McCullough. "Wij schijnen het gevoel te hebben dat bestek van roestvrij staal niet goed genoeg is voor onze tafel. Elders in de wereld wedijveren artiesten onder elkaar voor de beste ontwerpen van modern bestek van dit metaal."

Het wordt echter steeds gemakkelijker voor de Canadese artiesten om een bestaan te vinden in Canada, hoewel dit meestal niet is in het uitoefenen van hun beroep, maar in het onderwijs. Er zijn natuurlijk uitzonderingen: de wevers in Canada, aangevuld met immigranten, kunnen bijna net zoveel verkopen als zij maar kunnen produceren. Juweliers — vooral in Vancouver en Montreal, waar zij een hoge mate van vakkennis hebben bereikt — worden niet alleen gewaardeerd, maar hebben tevens weinig moeite hun artikelen aan de man te brengen. Sommige van hun producten kunnen het opnemen tegen de beste artikelen in de wereld.

Mej. McCullough is van mening dat er een ontzettend grote markt is voor producten van handenarbeid, zowel in Canada als in het buitenland.

HARRY STROM, DE NIEUWE PREMIER VAN ALBERTA, MET ZIJN VROUW — Er wordt niet verwacht dat de verkiezing van Harry E. Strom tot leider van de Alberta Social Credit Party tot drastische veranderingen in het beleid van de regering van Alberta zal leiden. Hij heeft zich omringd met jonge mannen die meer geïnteresseerd zijn in de systemen dan in de Social Credit Party zelf. De heer Strom is zelf echter gebonden aan de doelstellingen die de partij gedurende de laatste jaren op papier heeft gezet. Dit is voornamelijk gedaan in het Witboek van de heer Manning dat in 1967 het licht zag en waarin wordt gezegd dat Alberta haar bestaan heeft te danken aan de pionierstijd waarin de hoogste voorrang werd verleend aan de ontwikkeling van de mens dient te worden besteed. (CP Photo)

Leiderscap en zeggenschap in het sociaal-economische leven [1])

Bijbelse aantekeningen.

I. AANSLUITING BIJ HET SOCIAAL-ECONOMISCH PATROON.

I. Wanneer we de Bijbel raadplegen over sociaal-economische vragen, zullen we ons goed moeten realiseren dat oud-Israël een geheel andere samenleving kende dan de onze. Van industrie was nog geen sprake. We komen hier in een land, dat in hoofdzaak op landbouw en veeteelt was aangewezen.

Bovendien vertoonde de maatschappij vele trekken, die we evenzeer in de andere landen van het oude Nabije Oosten aantreffen.

De Bijbel zet zich niet af tegen het economische leven, maar gaat er van uit dat economisch effect een normale zaak is. We denken hier aan de gelijkenis van de boer uit Jesaja 28. Hij zaait en oogst op een verstandige manier. Zijn wijsheid ontving hij daarvoor van God. Wanneer in Spreuken 31 de lof van de degelijke huisvrouw wordt bezongen, wordt zij met name geprezen om haar economische aanpak van het leven.

Het Oude Testament kende nog geen klassenstrijd. Er is nog geen tegenstelling tussen kapitalisten en plebejers. Het "volk van het land" is van huis uit de uitdrukking voor de vrije burger, die zit op zijn erfgoed. De loonarbeider, de ambachtsman en de koopman zijn bekend, mar zij zetten nog niet het stempel op de samenleving. Deze blijft nog een agrarische structuur. De handel over grote afstanden is in handen van vreemdelingen. De buitenlandse handel wordt bedreven door de koningen.

Slaven zijn er ook. Maar we moeten twee klassen onderscheiden: de slaaf van buitenlandse oorsprong en de hebreeuwse slaaf. De laatste wordt beschouwd als een concessie aan een kwade zaak. Want in het sabbathsjaar moet hij zijn vrijheid kunnen herkrijgen.

Eerst in de tijd van de koningen beginnen de sociale tegenstellingen op te komen. Maar ze leiden niet tot het ontstaan van een proletariaat of tot slavenopstanden als in het oude Rome. Ook de arme en ontrechte wordt nog geen klasse. Hier zien we een groot verschil met de samenleving in Babylonië. Want deze was terdege op klassen gebouwd. Zo werd een vergrijp tegen een "heer" veel zwaarder gestraft dan van "heren" onder elkaar. In de Bijbel bestaat dit onderscheid niet.

Welke plaats heeft de religie in het sociaal-economisch leven?

In dit opzicht valt ons in het Oude Testament sterk op dat het geheel van de sociaal-economische betrekkingen door de religie wordt beheerst. Het Verbond is de grote werkelijkheid, die beslissend de sociaal-economischme verhoudingen beïnvloedt. Wie het Verbondsboek leest, zullen de vele bepalingen opvallen die het sociaal-economisch leven raken. Het terugbrengen van een verdwaald rund van de vijand, het recht van de arme, diefstal van de eigendom van de naaste, het braak-liggen van het land in het zevende jaar, de slavernij: alles wordt gesteld in het licht van het Verbond, dat de HEER met Israël sloot (Exodus 21 tot 23). In Leviticus 25 vinden we hetzelfde over sabbaths- en jubeljaar. Duidelijk is het woord: "Gij zult elkander niet benadelen, want Ik ben de HERE, uw God" (Lev. 25-17).

Van Oyen stelt dat twee lijnen in elkaar vervlochten zijn. Aan de ene kant wordt net als in de oud-oosterse wereld bij de patriachen en in de koningentijd heel zakelijk en naar de maatstaven van deze wereld geoordeeld. Maar aan de andere kant staat het bezit onder het voorteken van de goddelijke gunst en wordt het in dankbaarheid en afhankelijkheid aan God in de eredienst gewijd.

In dit opzicht is typerend dat het renteverbod alleen hier voorkomt in de oud-oosterse wereld. Binnen de horizon van het Verbond zijn allen broeders. Ook de koningen vormen hierop geen uitzondering. Hoe scherp wordt Achab bestraft, wanneer hij zich vergrijpt aan het erfgoed van Naboth!

De Bijbel gaat er niet van uit dat we allen gelijk zijn. Want God heeft ons verschillend geschapen. **Maar we blijven elkanders naaste.** De Bijbel denkt organisch. Ieder vormt een deel van het geheel en in dat geheel heeft ieder een eigen functie. Denk aan de omgang van de heer Abraham en zijn knecht Eliëzer (Genesis 24). Het Nieuwe Testament geeft de plaats van ieder in de christelijke gemeente duidelijk aan als lid van het ene lichaam (1 Corinthiërs 12).

Het nare is echter, dat wij in de **maatschappij gegroeide verschillen soms zonder meer tot de** schepping terugleiden! En dan de manier waarop wij vaak de gaven, die God ons gaf, hebben uitgebuit ten koste van de naaste, en dat ons natuurlijk recht vinden! Als God ons aller leven toetst aan de werkelijkheid van zijn Verbond, dan kunnen we ons niet van de ander isoleren en hem exploiteren. Maar dan moeten we staan naar een samenleving, waarin ieder een plaats heeft in het geheel en zinvol kan leven met de gaven, die God hem heeft toevertrouwd.

Geeft de Bijbel een model voor zulk een samenleving? Kunnen we zonder meer een bijbels sociaal-economisch patroon opstellen voor onze moderne industriële samenleving? Dat is onmogelijk. Want in de Bijbel gaat de HERE als bondgenoot om met zijn volk in de geheel andere samenleving van het oude agrarische Nabije Oosten. Onze samenleving van vandaag is geheel anders. En dan zal zij nog sterk variëren. Het maakt een groot verschil of men in het ontwikkelingsland India, in de volksdemocratie van Hongarije of in ons eigen land leeft. Maar wèl zullen we voor elk type van samenleving aan de Bijbel richtlijnen kunnen ontlenen. En wel deze hoofdlijn dat het leven met God beslissend ingrijpt op ons sociaal-economisch handelen. Wie met God leeft, geeft ook de ander een plaats en vindt zijn eigen weg. Maar de christenen in India, Hongarije of Nederland zullen in hun eigen situatie hiervoor misschien wel verschillende oplossingen vinden.

We willen het punt van verantwoordelijk leiderschap en dat van zeggenschap verder uit de Bijbel nagaan.

II. VERANTWOORDELIJK LEIDERSCHAP

Dat er een verantwoordelijk leiderschap is in de samenleving, is voor de Bijbel geen punt. De noodzaak daarvan wordt zelfs onderstreept. De profeet Jesaja verwijt aan de leiders van het volk dat zij hun positie misbruiken. Het is een oordeel van God wat nu gebeurt: "Voorwaar, zie, de Here, de HERE der heerscharen, neemt steun en stut uit Jeruzalem en Juda weg: elke steun van brood en elke steun van water; held en krijgsman, rechter en profeet, waarzegger en oudste, hoofdman over vijftig en aanzienlijke, raadsheer en kundig handwerksman en schrander bezweerder" (3:1-3). Zij hebben hun leiderschap misbruikt en worden daarvoor verantwoordelijk gesteld. "Mijn volk, uw leiders zijn verleiders en zijn maken de weg, die u tot pad moest zijn, tot een doolweg" (3:12).

Jahwe, de God die zijn Verbond met Israël sloot, is het grote voorbeeld van het sociaal handelen in Israël. Het vierde gebod verkondigt Hem als de grote bevrijder uit de slavernij van Egypte (Deut. 5). Gij zijt vreemdelingen geweest in Egypte, Israëlieten. Daarom zult gij ook zelf de vreemdelingen "niet benauwen, want gij kent de gemoedsgesteldheid van de vreemdeling" (Exodus 23:9).

Trouwens door heel het Oude Testament heen is de bevrijding uit Egypte het grote feit, waarop steeds wordt teruggegrepen. Van dat machtig heilsfeit leeft Israël. En niet zozeer van de schepping, waarmee God de wereld in het aanzijn riep. God is de bevrijder, die met dit uit slavernij geredde volk zijn Verbond sloot. "Ik ben de HERE, uw God, die u uit het land Egypte, uit het diensthuis, geleid heb". Zo begon Hij zijn tien woorden voor Israël (Exodus 20:2). Laten we ons goed realiseren dat in dit geweldige woord ook meekomt bevrijding uit sociale en economische nood! Want in die nood verkeerde het slavenvolk toch wel in Egypte!

Van hier uit wordt onder Israël het verantwoordelijk leiderschap gekarakteriseerd. Jahwe, die voor het recht in zijn wet opkomt, wil dat Israëls leiders dit voorbeeld volgen. De HERE vraagt recht tegenover ieder. Opvallend is dat niet alleen de arme, maar soms ook de rijke in bescherming wordt genomen. Beiden kunnen immers onrechtvaardig behandeld worden. En dit mag niet. "Gij zult bij het rechtspreken geen onrecht doen; gij zult de arme niet begunstigen en de aanzienlijke niet voortrekken: op rechtvaardige wijze zult ge uw naaste berechten" (Leviticus 19:15). Het is dus **niet waar dat God zich zonder meer aan de kant van de armen stelt**, zoals tegenwoordig nogal eens wordt beweerd. De Heer kiest voor niemand eenzijdig partij. Hoe zou het ook kunnen, waar Hij de Messias geeft, die door zijn lijden de ongerechtigheid van velen zal dragen en velen rechtvaardig zal maken (Jesaja 53:11).

Maar wel laat de Bijbel zien, dat het onrecht vaak neerkomt op de armen. Vandaar dat de rechtvaardige koning getypeerd wordt als een vorst, die opkomt voor wie geen helper heeft (Psalm 72). Jahwe dacht in zijn wet speciaal aan de armen: de tienden waren in het derde jaar voor de armen bestemd. En denk aan het sabbathsjaar en jubeljaar: **dan moest de** man, die zijn goed en zijn vrijheid in Israël verloren had, deze weer terug kunnen krijgen. Vandaar dat koning Jojakim door Jeremia wordt geprezen, omdat hij het recht der armen voorstaat (22:16 e.v.). De oud-oosterse sjeik Job is in zijn omgeving een voorbeeld geweest van een dergelijke leefwijze (hfdst. 29). En wie weet niet van de machtige oproepen van de profeten om recht te doen! Hun oproep tot gerechtigheid gaat tegenlijk over in een oproep tot barmhartigheid (Psalm 112, Deuteronomium 24:12, Hosea 2:21, Micha 6:8). Jezus sluit zich in het Nieuwe Testament in zijn spreken over barmhartigheid aan bij categorieën, die het Oude Testament al heeft genoemd.

Vriezen typeerde gerechtigheid als het herstellen van iemand in zijn integriteit. Ieder moet een bestaan hebben als volwaardig mens in de samenleving. Dit blijkt duidelijk uit de bepalingen voor het sociaal-economische leven in de wetgeving. Bienert gaat hier in zijn werk uitvoerig op in. Gezien de sterke machtspositie van de werkgever was de religie de enige plaats, waar sociaal en economisch zwakken werden beschermd. Vandaar dat de plicht tot het betalen van loon religieus in de wet is vastgelegd (Leviticus 19:13, Deuteronomium 24:14, 15, Jeremiâ 22:13). Tegen de rijke als zodanig wordt geen stelling genomen: ook de arme kan zich aan dezelfde zonde als de rijke schuldig maken (Jesaje 2:9, Psalm 14:3, 73:10, 11). Maar de arme mag in zijn zwakke positie niet uitgebuit worden (Exodus 22:20-26).

De Bijbel kent nergens een sociale revolutie. Maar er is wel een duidelijk voorbeeld van een sociale hervorming. We denken aan de maatregelen, die Nehemia nam ten bate van de armen na de terugkeer uit ballingschap. De kinderen, die als schuld waren verkocht, kwamen weer vrij. De armen kregen hun landerijen terug. Deze hervorming droeg echter als kenmerk: een vrijwillige daad. Deze zonden konden uitgebannen worden vanwege een beroep op de vreze des HEREN (Nehemia 5). De oproep van Johannes de Doper aan de soldaten om met hun soldij genoegen te nemen en niet mee te doen aan plunderen, betekent ook een sociale hervorming op zich. De brief van Jacobus aan de rijken (5:1-6) met zijn fel protest over het loon van de arbeiders dat schreeuwt en de roest van de rijkdom, vragen ook om een sociale omwenteling vanuit het geloof.

En tenslotte nog een trek van het verantwoordelijk leiderschap in de Bijbel: dit gezag legt verantwoording af. Ook hier is de HERE zelf het grote voorbeeld. De oud-oosterse goden in Israëls omgeving kenden alleen goden, die naar eigen believen handelden. Zij gaven geen mens uitleg van hun daden. Maar Israëls God is anders. God praat met zijn volk! In Jesaja's lied van de wijngaard vraagt de HERE zelf aan zijn volk: "Wat was er nog aan mijn wijngaard te doen, dat Ik er niet aan gedaan heb?" (5:4). Dit voorbeeld volgden Israëls leiders. Als Samuël afscheid neemt van het volk na een heel leven van leiderschap, stelt hij zijn werk ter discussie en vraagt wie hij in al die jaren heeft verongelijkt of schade berokkend. Hij zal het vergoeden (1 Samuël 12:3). De koningen van Israël moesten eerst door de oudsten van de stammen worden ingehuldigd. Israël kon terecht aan Rehabeam, die Salomo opvolgde, vragen hoe hij zijn regering dacht in te richten.

Verantwoordelijk leiderschap moet zich dus naar het voorbeeld van God richten op het recht. Eenzijdige partijkeuze is hierbij uitgesloten. Wel zal de arme bijzonder in het vizier moeten komen. Ieder heeft recht op een menselijk bestaan. In dit alles tonen we ons geloof. De verantwoordelijke leider is bereid verantwoording af te leggen.

(Vervolg op pag. 8)

1) Aan dit artikel ligt een verhandeling van de schrijver ten grondslag, die gediend heeft op een werkgroep van predikanten onder leiding van prof. dr. J. L. Koole te Kampen. Bij de omwerking tot een artikel voor het Informatieblad is een dankbaar gebruik gemaakt van de opmerkingen van prof. Koole over deze verhandeling.

ONTARIO

PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

VERWACHTING BIJ DE JAARWISSELING

Twaalf maanden geleden, toen we terugkeken op een zeer succesvol Centennial jaar en vooruitkeken naar 1968, voorspelde ik dat de totale waarde van goederen en diensten vervaardigd of verleend in Ontario een gelijke stijging te zien zou geven als in ons Centennial jaar 1967. We voorspelden toen dat de Totale Provinciale Waarde zou stijgen met acht procent. Weinig voorspellers dachten dat we in staat zouden zijn dit groeitempo in 1968 te handhaven. Maar het lijkt nu dat onze Totale Provinciale Waarde 26.9 miljard dollars zal bereiken of wederom een stijging van acht procent, hetgeen precies is wat wij berekenden voor 1968, met een verwachting voor 1969 van gelijke aard en gelijke groei.

De groei in Ontario in 1968 kwam tot uiting in stijgend inkomen, stijgende productie en stijgende werkgelegenheid. Men kon de groei eveneens zien in de huizenbouw die begonnen werd, de vele aankopen van auto's en een werkelijke sprong in de aankoop van een grote variatie van persoonlijke goederen.

Een stijgende omzet betekent vanzelfsprekend een ruimere werkgelegenheid, hetgeen zich als regel ook uit in een grotere vraag naar dienstverlening. Dit alles tesamen brengt een vergroting van de Totale Provinciale Waarde, hetgeen precies is wat wij voorspelden.

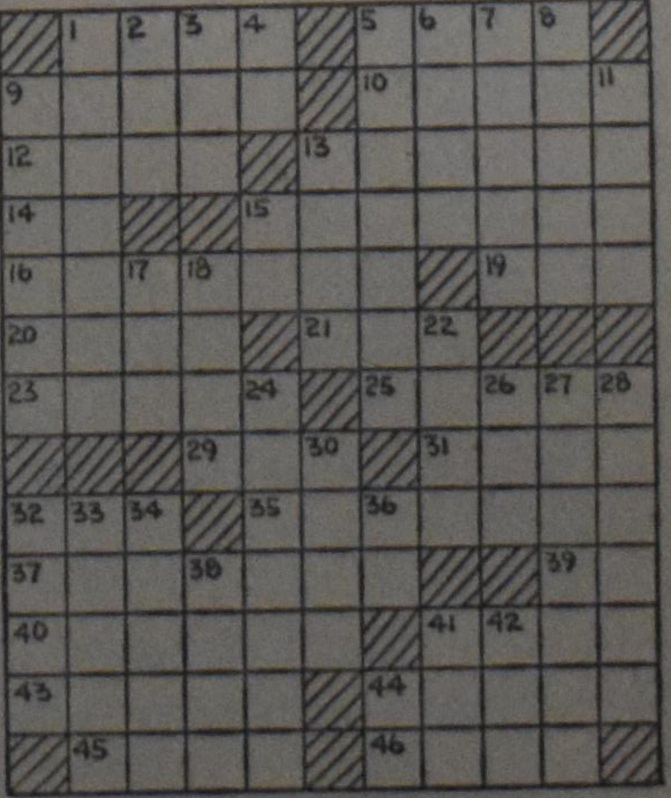
De gezondheid van Ontario's economie en de welvaart van onze inwoners maken mij eveneens optimistisch voor 1969. We verwachten een verdere stijging in de som van onze Totale Provinciale Waarde van ongeveer twee miljard dollars. De voornaamste onbekende factor voor onze economie is uiteraard de economische toestand van de Verenigde Staten. Er is verder opnieuw een onzekerheid in de internationale geldmarkten. Ook dit kan de groei van Ontario's productie beinvloeden. We voelen evenwel dat Canada's zowel als Ontario's economie voldoende sterk zijn om zulk een invloed te weerstaan als het zover zou komen in de eerste zes maanden van het begonnen jaar. We zien voorwaarts naar 1969 als een zeer voorspoedig jaar voor de inwoners van Ontario.

the Hon. John Roberts
Prime Minister of Ontario

CROSSWORD PUZZLE

ACROSS
1. Scottie of fame
5. Sailor, pillbox, porkpie, etc.
9. Regions
10. To draw out
12. Sea of the Scrolls
13. Dartmoor employee
14. Caesar's 6
15. Facial ornament
16. Disregards deliberately
19. Foot-like part
20. Retail store
21. Fold over
23. Spirit lamps
25. Adolescence
29. Piano appendage
31. Great quantity
32. Burro's relative
35. Halloween outfit
37. To fashion, as with a knife
39. Accountant's abbreviation
40. Useless: 2 wds.
41. Robust
43. Ancient region in Mesopotamia
44. Dwelled
45. USSR news agency
46. Breslau's river

DOWN
1. Cargo
2. Hawaiian cord
3. Stripling
4. Like
5. Rumor
6. Swiss statesman
7. Spring flower
8. Embarrassing quarrel
9. Counsel
11. Units of work
13. Scottish Celt
15. Hesitation sound
17. Negative prefix
18. Gem stone
22. Garrison
24. See 9 across
26. Eskimo tool
27. Gymnast of a sort
28. Paid attention
30. Precious metal
32. Beards of rye
33. Cry out loudly
34. Greek letter
36. Wind direction
38. Baby's playthings
41. Concealed
42. Harriman, to friends
44. Behold

SOLUTION to previous Crossword Puzzle

Leiderschap en Zeggingsschap in het Sociaal-Economische Leven

(Vervolg van pag. 7)

III. ZEGGENSCHAP

Dat er zeggenschap is, ligt in 't voorgaande al opgesloten. Wanneer we verantwoordelijk leiderschap erkennen, erkennen we ook de zeggenschap van dit leiderschap.

Wel heeft ieder zeggenschap zijn eigen aard. In het gezin is er een natuurlijk gezag. In het bedrijf berust het op de afspraken, die we met elkaar hebben gemaakt toen we in een bedrijfsverhouding tot elkaar traden. Het politiek gezag dient in gerechtigheid het algemeen belang.

In de Bijbel ontdekken we dit ook. Het gezag van de overheid gaat naar Romeinen 13 ver. Maar het blijft "u ten goede". Jeremia spreekt over "mijn knecht Nebukadnezar". Ook de heidense overheid staat in dienst van de Heer.

Ons interesseert bijzonder de zeggenschap in het sociaal-economische leven. Zegt de Bijbel hier ook iets van? Joab wordt genoemd de vader van de bewoners van het Handwerkersdal (1 Kronieken 4: 14). De verhouding van de baas tot zijn werklieden wordt hier vergeleken met die van vader en kinderen. Maar er is geen sprake van een dictatoriaal gezag, dat zich op grond van de eigendom het gezag volstrekt alleen aanmatigt! Het gezag van de heer over zijn slaven wordt in de huistafels van de apostolische brieven (Efeziërs 6 e.a.) erkend. Maar het dictatoriale wordt hieruit direct weggenomen: "laat het dreigen na" (vs. 8).

Zo lag het in de verhouding van toen binnen een agrarische, patriarchale samenleving. Hoe veel anders ligt het nu in modernere functionele verhoudingen! Van Leeuwen (Brussel) vestigde er in zijn radiolezingen de aandacht op dat de Bijbel nergens een abstracte theorie kent over het gezag. We komen daarom alleen verder als we letten op de doorgaande lijn van de bijbelse verkondiging.

Dat slavernij in Israël in principe onbestaanbaar is, is al herhaaldelijk genoemd. Op een hoogtepunt van Israëls volksbestaan wordt de verkondiging van het sabbathsjaar ook inderdaad gehoorzaamd. Dit geschiedde bij Nehemia's reformatie na de ballingschap (Nehemia 5). Zo was het ook geboden naar de wet van Deuteronomium (15:4 en5).

Er is echter meer te noemen. Mozes ging naar Farao met de eis van de vrijheid voor een tot slavernij gedoemd volk (Exodus 1, 3, 5, 6).

Merkwaardig is ook hoe de herendiensten in Israël werden afgeschaft. In het verzet van Jerobeam tegen Rehabeam steekt een rechtmatig element. De herendienst was namelijk een feit bij de bouw van de tempel (1 Koningen 5:27-30). Jeremia verwijt koning Jojakim dat hij het volk herendiensten heeft laten verrichten (Jeremia 22:13-18).

Ten aanzien van het slavenrecht moet nog genoemd worden dat een slaaf heel anders dan in het oude Oosten niet ter dood gebracht werd bij ontvluchting, maar zijn vrijheid behield (Deuteronomium 23:16). Als men de slaaf doodde kreeg men evenals bij het doden van een vrije de doodstraf (Exodus 31:20). Hij was geen lijfeigene, maar een Hebreeuwse slaaf was gelijkgesteld aan een dagloner (Leviticus 25:39,40).

In het Nieuwe Testament is het briefje van Paulus aan Philémon illustratief. Door de manier, waarop de apostel over de weggelopen slaaf Onésimus aan zijn heer Philémon schrijft, wordt feitelijk de verhouding heer/slaaf door Paulus van binnenuit onmogelijk gemaakt.

De mens is een schepsel Gods. En als zodanig is hij bestemd om als Gods bondgenoot te leven voor zijn aangezicht.

We aanvaarden dus de zeggenschap van "allen die over ons gesteld zijn".

Maar we moeten er in één adem bij zeggen: als vrije mensen voor Gods aangezicht. Als God in zijn Verbond de mens vrijmaakt, vraagt alle zeggenschap om medezeggenschap.

Dr. L. Zielhuis.

Literatuur:

W. Bienert, Die Arbeit nach der Lehre der Bibel, Stuttgart 1954.

C. van Leeuwen, Le dévelopement dus sens social en Israel, Assen 1954.

G. van Leeuwen, Bijbels-theologische notities bij het gezagsprobleem, Rondom het Woord, jaargang no. 1, januari 1968.

H. van Oyen, Ethik des Alten Testaments, Gütersloh 1967.

H. Richardson, The Biblical Doctrine of Work, London 1952.

R. de Vaux, Hoe het oude Israël leefde, Roermond 1961.

Th. C. Vriezen, Hoofdlijnen der theologie van het Oude Testament, tweede druk, Wageningen 1954.

G. Brillenburg Wurth, Het christelijke leven, III, Kampen 1951.

OTTAWA REPORT:

A FOREIGN POLICY

by Norman Campbell

Parliamentary Press Gallery

(Can. Scene) — Canada's foreign policy seems to be in a state of suspension. Prime Minister Trudeau has openly invited his ministers to criticize it publicly and has asked the public to say what it thinks our foreign policy should be.

Already there is a division within the cabinet on the validity of Canada's NATO commitments. Hon. Eric Kierans, the postmaster general, thinks Canada should be considering abandoning her European role. Hon. Leo Cadieux, the defence minister, thinks now is the time to reconfirm it.

The principle of cabinet solidarity, once a cornerstone of parliamentary government, has been breached too often in recent years in Canada to retain its validity. Mr. Trudeau made an abortive effort to restore it to its original strength when shortly after the election he warned his ministers about talking out of turn. He was anxious to preserve the appearance of a cabinet acting with one mind.

The modification of this position came soon after Mr. Trudeau announced Canada's foreign policy was under review. Now he defends the exposition by his ministers of differing views on defence and foreign policies. He puts it this way in connection with one minister's suggestions on one matter: "He (the minister) was taking into account, as all ministers do, that this policy is under review, and he found it useful to offer suggestions for thinking to the Canadian people." This can be paraphrased: If defence and foreign policies were fixed, there would be no room for public expression of varying views by the ministers. But these policies are under review and until a new collective decision is made by the cabinet, debate can be untrammelled. Mr. Kierans has been the leader in inviting the public to get in on the discussion of defence policy.

It is quite likely that had it not been for the Russian invasion of Czechoslovakia, Canada would already have announced an intention to reduce her strength of her NATO forces in Europe. However, the tension in eastern Europe invalidated many premises which had been accepted when the review of foreign policy started.

One thing is certain. The Kierans speeches calling for a withdrawal from NATO and NORAD have excited a public interest in defence and foreign policy which could assist the government in coming to some decisions.

The prophets here say that it may be well into 1969 before Canada takes a formal stance in foreign affairs.

It is the men who made the roads, but it is the women who teach the children to walk on them.

VAN ANDERE DRUKPERSEN

Not all the news coming out of Prague these days is bad news. Here a well known underground worker tells what God is doing in this Communist beleaguered country.

With brother Andrew behind the Czech curtain

Moving freely in and out from behind Europe's Iron Curtain, "Brother Andrew," an underground gospel worker unknown but well known, has for a number of years carried on a much-appreciated work among Christians in Communist countries. Many of his adventures are told in his fascinating new book, *God's Smuggler*. Here he writes of recent experiences and happenings in Czechoslovakia, where the gospel is receiving new impetus.

On the second day of the Russian occupation of Czechoslovakia the Parliament gathered in the large government building in Prague. Almost all the representatives from the country were there. One of them was the vice-president of the Communist Party of Slovakia, Andre Ziak. His background is Lutheran. He is about sixty-five, and although he has been in the Communist Party in a leading function for many years, deep down in his heart there must have remained something of the old way.

In this critical time, he brought with him his Bible. At the end of the day it was impossible to leave the building, as it was surrounded by Russian tanks. There was nothing to do but sleep on the floor. As they got ready to do so, he took out his Bible and for himself began to read Psalm 83.

"Comrade, what are you reading?" a fellow Communist asked.

"I am reading the Word of God."

"Please read it aloud to me," he said.

Others joined and said, "For us also."

So it was that eighty communist representatives listened as Andre Ziak read Psalm 83 again — and other portions from the Word of God. They listened very quietly, then nodded their heads and said, "Yes, that is right."

This was the first time since 1945 that it was possible to use the Bible in the Czech Parliament, and they were a very grateful audience.

Maybe we will see God doing something in this situation. If we look at it not too much in a political way we see how God is clearly at work in this great country. President Svboda is now organizing a get-together for the church leaders in which he will thank them for their faithful and consistent attitude over the last twenty years.

At this moment doors are wide open. Ever since the Russians came in it has been quite popular to distribute illegal literature — from small cards to large papers — and as very few Christians were there with material, we were quickly spotted and eager people literally grabbed tracts out of our hands. Unfortunately, there were no Czech tracts available in the country itself. They had to rely on the few thousand that we were able to take in. We concentrated more on Russian Bibles because we see a development which might turn out to be very tragic if Christians do not wake up to this opportunity. If we do not go to the heathen, the heathen will come to us.

So, having been unable to do much Bible distribution in Russia itself, we used this opportunity to meet the Russians halfway — in Czechoslovakia. I really pressed the point upon the church that they must take this new challenge. We are not seeing just a political development. God is moving and the Russians too, must be reached with the gospel. If we do not do it, who will?

For the first time probably in history the Czech nation is absolutely united — Communist, Socialists, Catholics, Protestants — everyone is united against the Russians. This may not last. But at least at the moment it is a very fertile soil for spreading the gospel. Yet the situation in Czechoslovakia itself is still very critical. The Russians are still there, and I have driven with my car through tremendous concentrations of Russian tanks and guns.

The great need today is for more visitors to visit the Czech believers. There is no reason whatsoever to be scared. We do the greatest service to Czechoslovakia as a nation if we visit them. As long as there are many foreigners, the Russians will not dare to turn the situation to a blood-bath as they did in Hungary in 1956.

That is why the Czechs are very keen to have us. Getting a visa is no problem, nor is crossing the border. There is hardly any checking up on luggage. We can take in many thousands of tracts and hundreds of Bibles. There is a great need for more Bibles. There is a fair supply of Czech Bibles but a great shortage of Slovak Bibles and Bibles in the languages of the minorities — Hungarian, Russian, Ukrainian.

The largest need, however, is for pocket Bibles. Large Bibles are difficult to smuggle through.

Let us therefore continue to pray for Czechoslovakia and for all of Europe. Bismark, the old German general, used to say, "Whoever has Prague has Europe under control." The Russians know it too well. We have to be on tiptoes for Jesus Christ and have good reason to hope that we can go in again with the gospel.

—Underground Evangelism

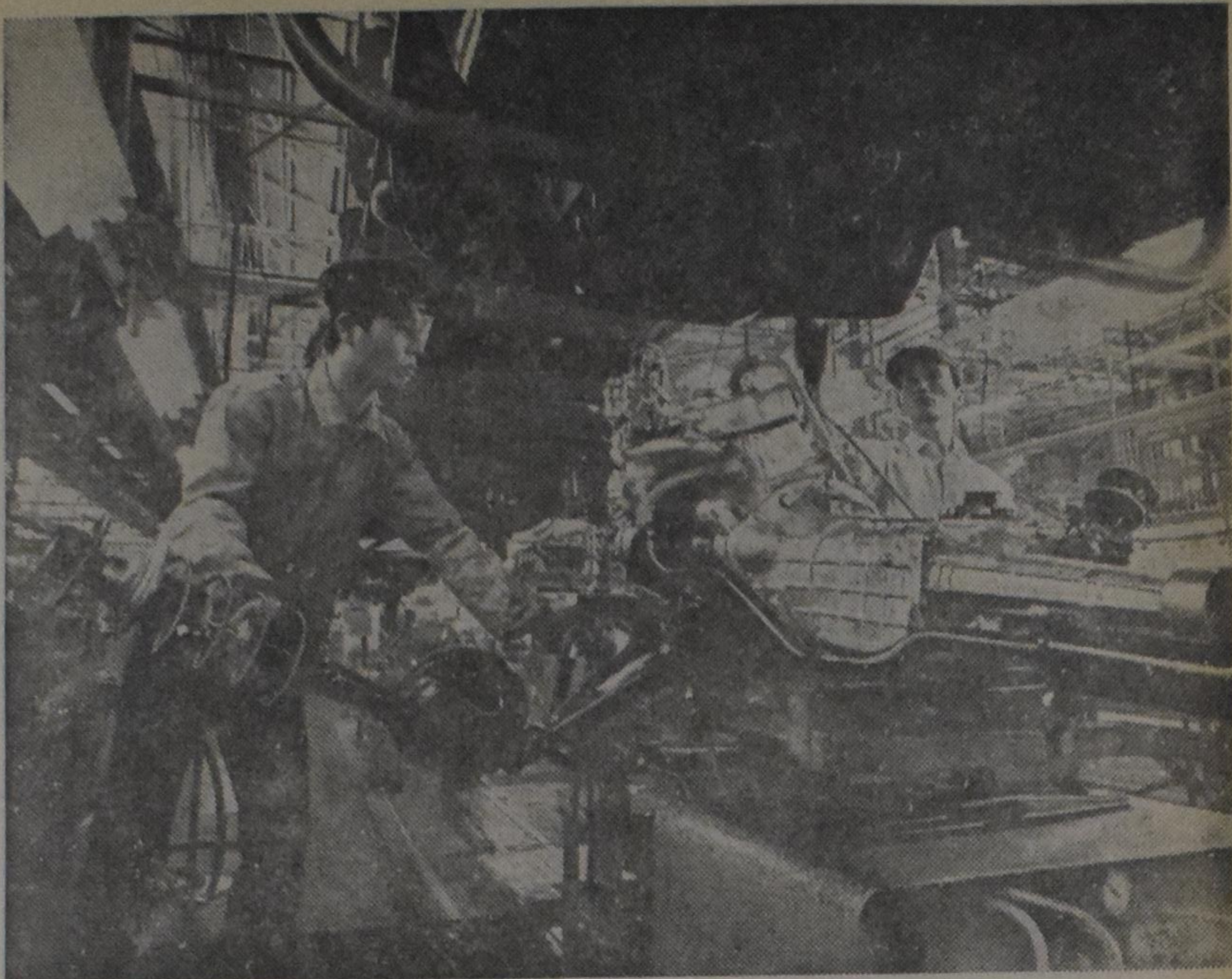
DATUM CENTRALE

January 26, 1969	Hamilton: Youth Talks.
February 15, 1969	Focus Conference at the Arts I basement of McMaster University. Speaker, Dr. B. Zylstra on "Current Trends in Political Thinking."
February 22, 1969	Toronto: Annual Meeting of the CJL Foundation. Toronto District Christian High School. Speaker: Dr. Bernard Zylstra.
March 29, 1969	Toronto: Annual Meeting SALEM. Speaker Dr. Helen J. Rogers.
April 26, 1969	Toronto: National Convention of the CLAC.

De meeste van deze samenkomsten zijn geadverteerd in ons blad. Wij verwijzen naar die advertenties voor verdere bijzonderheden.

CANADA'S BEVRROREN MEREN EN RIVIEREN vormen nog steeds een geliefde ontmoetingsplaats voor schaatsers van alle leeftijden. Ook Canada's beroemdste hockeyspelers hebben op dergelijke plaatsen het schaatsen geleerd na schooltijd. Harde wind en lage temperaturen maken het alleen maar aantrekkelijker. (Telegram Photo)

Assembling automobiles at *Toyota* motor works.

Above: Chinaware on the production line at *Noritake*, Nagoya.
Below: Happy little Japanese boys in their schoolyard. — *photos by Ted Grant*

Canadian Pacific Airlines trans-Pacific jetliner unloads at Tokyo airport.

Across the wide Pacific

Big Canada-Japan Trade

Firmly entrenched as Canada's third major trading partner — the total two-way trade figure is now around the $1,000,000,000 mark — Japan today is a vibrant, compact showplace of modern commercial enterprise and technology. With a population of 100 million people (five times that of Canada) sharing a land area of but 143,000 square miles (about one-third of Ontario) the Japanese nation has made up in gusto and vigor what it is lacking in size and natural resources.

The result is a growing capability for producing durable products from delicately-miniaturized electronic components to ponderous, mighty-hulled, ocean-going ships of amazing capacity.

Among the items Canada imports in quantity from Japan are canned fish and fruits, plywoods and fabrics, chemicals, steel and ceramics, motor vehicles, TVs, cameras, toys, tableware, pre-fabricated buildings and fishing nets.

NATIONAL FILM BOARD PHOTOSTORY

Going the other way, to Japan from Canada, the cargo lists include such big money earners as wheat, oilseeds, iron and copper, lumber and fertilizers, aluminum bars and ingots, newsprint and plastic and card punch tabulating computers.

And this big two-way flow of goods between nations at opposite ends of the earth is steadily growing. Joined, despite the vast geographical distances, by the wide highway of the Pacific Ocean, one part of Canada — British Columbia — already has more trade with Japan than it has with the rest of the overseas world and at the same time other Canadian provinces, like Quebec, are increasing theirs in strong fashion.

Today, the arteries of commerce across the largest ocean in the world are abustle as never before.

— *John Ough*

Above: At work at *Sony* electronics, Tokyo.

Left: Canadian Ambassador to Japan, H. O. Moran, with young Japanese ball players in the Embassy grounds.

The bright lights and bustling populace of downtown Tokyo.

LEZERS SCHRIJVEN

The Flat Earth Bogey

Rev. Rumball van Slavic Evangel, kenner van het Hebreeuws schreef omstreeks 1955 een brochure: "The Flat Earth Bogey (spook)" waarin de voorstelling dat de Bijbel zou geven een primitief wereldbeeld wordt afgewezen.

De voorstelling van het primitieve wereldbeeld, van een platte aarde drijvend op het water is heden een van de voornaamste argumenten, die de voorstanders van de Nieuwe Bijbelbeschouwing aanvoeren tegen de onfeilbaarheid van de Bijbel.

Als bewijs van dat primitieve wereldbeeld worden dan vooral genoemd enkele psalmen b.v. Ps. 24: 2 "de aarde gegrond *op* de zeeen, en ook Ex. 20 "in de wateren *onder* de aarde."

Rev. Rumball zegt hiervan: "Het Hebreeuwse woord, dat hier vertaald wordt als *op*, kan ook vertaald worden als *boven*. Wat de vertaler maar goeddunkt." Men kan dus in Psalm 24 ook lezen: "gegrond *boven* de zeeen." En dat boven kan dan betekenen: "*hoger* dan de zeeen." Zo wordt hetzelfde woordje ook vertaald in Psalm 27: 6 "Mijn hoofd *boven* mijn vijanden." Daar vertaalt men ook niet, mijn hoofd *op* mijn vijanden.

Zo ook in Ps. 8:1; 108:5 St.V., en en 136:6 K.J.

In onze degelijkse taal gebruiken wij het op dezelfde manier, b.v. een berg boven de stad. Daar wordt ook bedoelt, *hoger* dan.

En reeds in Gen. 1 rijst het droge land omhoog uit de oerzee, en wordt er niet *op* gegrond.

Precies zo het woordje *onder:* "de wateren onder de aarde." Ex. 20. Dit behoeft niet te betekenen direct onder, maar betekent "*lager dan*". Zo wordt het ook gebruikt in de gewone taal, b.v. een stad ligt *onder* een hoge berg. Deut. 4:18 K.J. zegt: "the fish in the waters beneath the earth", waar dus bedoeld wordt, de zee lager dan het land. Want men vangt geen vis onder de aarde. Ook hedendaagse schrijvers gebruiken het in die zin, b.v. Wheeler India, page 11: "There beneath the Himalaya streams the Indus river."

Een andere auteur noemt een man op Groenland die zijn huis bouwde, onder het landijs, dat betekent hier, vlak er bij, maar lager. Ook in Handelingen 27 lezen we "wij voeren onder Kreta henen." Betekent ook niet er onder door. Men ziet het woordje onder betekent dikwijls lager dan. Wateren onder de aarde betekent dus, wateren *lager* dan de aarde. De zee lager dan het land. Zulk een verklaring van woordjes op en onder is het voornaamste argument, waarmee men aan de Bijbel het primitieve wereldbeeld wil opdringen van een platte aarde drijvend op het water.

Wat verder wordt aangevoerd op dit terrein is van minder belang, omdat in deze beschrijvingen van hemel en aarde zeer veel gebruik wordt gemaakt van dichterlijke taal. Wij spreken ook van de einden der aarde, van de grondvesten der aarde. De zogenaamde "pilaren" waarop de aarde zou rusten, kan ook vertaald worden als "bolwerken". En Jozua's "de zon stond stil". Wij zeggen ook, de zon gaat onder. En wij zouden in een dergelijk geval nog zeggen, "die dag toen de zon stil stond." Dat heeft met het wereldbeeld niets te maken.

Als men zo begint, met figuurlijke taal en dagelijks spraakgebruik letterlijk op te vatten, kan men alles aan de Bijbel opdringen.

Bovendien, is het bij nader onderzoek zeer de vraag, of dat primitieve wereldbeeld ooit bij de wijzen van de beschaafde volken der oudheid heeft bestaan.

Job zegt: "die de aarde hangt als aan een niet." (26:7). Dat is geen aarde op pilaren.

Encyclopedie Brittanica, 9e Editie zegt: "Philosophers in a remote antiquity, knew that the earth was spherical." Een zeer oude Griekse voorstelling is "Atlas" die de wereldbol draagt, let wel een "globe".

400 voor Christus schreef de Griekse wijsgeer Democritus: "The worlds are unequally distributed in space." "Planets are up unequal distances from us." De Chaldeënen Hindu's wisten dat de aarde een draaiende globe was in space en dat de maan licht weerkaatste. Zij wisten de oorzaak van zon- en maanverduisteringen. Plato (400 v.C.) noemde als oorzaak van de zondvoed en andere grote catastrophes, de passering van een komeet. Hij had dat van oudere Egyptische bronnen. De Egyptenaren en na hen de Grieken berekenden de omtrek van de aarde. Meerdere gegevens bij Breasted, Foulman, Stechini, Velikovski, en andere. Ook Augustinus en Karel de Groote wisten dat de aarde rond was.

Vanwaar hadden de wijzen van die oude volken die kennis?

Een liberale schrijver, Sewell, onderstelt van een oude verloren gegane beschaving.

Dat is juist! Er is met de zondvloed een oude cultuur onder gegaan. Oude Summerische geschriften spreken daarvan. Zij vermelden acht koningen voor de zondvloed (the Sumerians by Kramer). De Bijbel spreekt van tien patriarchen voor de vloed. Tegenstelling? Neen, de wonderlijkste overeenkomst. Want van die 10 hebben maar 8 dat ambt werkelijk bekleed. Want Methusalem de 8ste sterft in het jaar van de vloed.

Ook verschillende oude Griekse bronnen wijzen in de richting van, van oudsher overgeleverde kennis, het zuiverst gehouden in de Patriarchische lijn. Van Plato en een drietal andere Griekse wijsgeren wordt vermeld dat ze leerden van wijze Joden (Velikovski). En Daniël koos zich een levensbestemming onder de Chaldeeuwse sterrekundigen.

Al die verspreidde gegevens wijzen er op, dat er inzicht moet zijn geweest, van oudsher in de samenstelling van het heelal, als basis voor verdere waarneming. Zoals Adam bij intuitie inzicht had in de ordening van het dierenrijk.

Veel van die oude kennis werd verduisterd en omgeven met allerlei fabels n:t als de ware Godskennis. Maar zelfs bij de heidenen bleef een deel bewaard.

In de middeleeuwen raakte, wat er was aan kennis, nogmaals vergeten, tot dat Copernicus het terugvond in oude geschriften. Gallileo raakte daarover in conflict met de pauselijke inquisitie. Maar de Kerken der Reformatie deden daaraan *niet* mee.

Tenslotte in het licht van het voorgaande, als er zelfs in de oudheid blijkbaar zoveel licht en kennis was over de samenstelling van het heelal, waarom zou dan juist de Bijbel zulk een primitief wereldbeeld geven als de Nieuwe Bijbelbeschouwing haar wil opdringen. Van hun standpunt dubbel, inconsequent, daar volgens die Nieuwe Bijbelbeschouwing, vele Bijbelboeken van jonge datum zijn, na de Ballingschap.

Rev. Rumball zegt verder "No mentality is more illogical than the one, which professes to get its religion from the Bible, but refuses, to accept its chronology and history."

En die Bijbelse chronology is het wapen dat de Bijbel geeft tegen elke vorm van Evolutie.

v. d. Werff
Thamesford, Ont.

Let's Play Chess

Editor Mr. C. HESS

THE NOVEMBER LADDER

Names	Problems & Points 324	325	326	327	Sub-Total	Previous Total	TOTAL
	3	2	3	2	10		
F. Baarda, Smithville, Ont.	—	2	3	2	7	87	94 Winner!
J. Kloosterman (I), Peterborough, Ont.	0	0	3	0	3	63	66
J. Heikamp (II), Sarnia, Ont.	2	2	—	2	6	57	63
T. P. Palmer (I), Wayne, N.J., U.S.A.	—	2	3	2	7	52	59
H. Rombach (II), Toronto, Ont.	1	0	—	2	3	47	50
J. Lemstra (I), Grimsby, Ont.	3	2	—	2	7	23	30
M. Melissen, Greenwood, N.S.	0	0	3	0	3	26	29
A. Renema (I), Duncan, B.C.	2	2	2	2	8	18	26
A. Guillaume (VI), Edmonton, Alta.	1	2	—	2	5	12	17
G. DeJong, Byron Center, U.S.A.	—	—	3	2	5	New, welcome!	5

REMARKS

The Ladder shows just a pass this time: 54 out 100, which proves again that the climb was not easy. But F. Baarda made it to the top. Hearty congratulations. A prize will soon be forwarded to you. We welcome a newcomer this time. Your first result is perfect which is very promising for the future. Would you include in your next letter your complete address, please?

Thank you for the many reactions to "Would you also resign?" of Nov. 29. Correct solutions came in from J. Lemstra, M. Melissen and Ed VandenBerg (Vancouver, B.C.); also from F. Baarda and J. Kloosterman, which are **almost** correct. Surprising was that after the serious threat by black: BR-K1; could follow: 1. BxPch, KxB; 2. R-KB1ch, K-N1; 3. R-B8ch, RxR; 4. Q-N7 mate.

No. 325 caused a few people to choose 1.K-B7 as key. However, this fails after 1. —, R-R4. Dutch: 1Kc7?, Ta5!

Thank you for so many nice remarks and season's greetings. Also from my side: Happy 1969 and good luck in our contest!

THE WORLD AROUND US

THE CIVIL WAR

The civil war in Nigeria has now raged for more than one and a half years. In spite of the optimistic statement by Lt.-Col. Yakubu Gowan, head of the federal military government, on September 9, 1968 that the war would be over in less than eight weeks, the Biafrans have hung on with grim stubborness. The break-away Biafran state is only about 3000 square miles now, where it once was ten times as large; the capital has long since fallen and so have all the major airports. Food and ammunition is brought in by night to two dirt air strips, one at Uli and the other at Ihiala. But up to time of writing, the federal forces have not managed to take the air strips yet. Once they are in federal hands the war would soon be over because the Biafrans have no other way of getting their supplies; the area they still control is completely surrounded by federal forces.

The food that is flown in is not adequate to feed the millions who still live in the encircled territory. It is estimated that the International Red Cross feeds about 850,000 children in Biafra, while the World Council of Churches, Caritas International and other relief agencies feed thousands more. The aid is hampered because all the food has to be flown in at night, and both air strips are often bombed during the night when the planes are being unloaded. When the Canadian government sent a Herculus aircraft to Biafra to be used by the Red Cross, Ottawa suggested that daylight flights be made instead of night flights; Nigeria gave her consent to this, but Biafra refused. The reason that Biafra refused is that a number of aircraft land each night to bring weapons and ammunition. Nigeria has accused France of sending heavy supplies of arms to Biafra by this method, although both France and Biafra deny it.

Proof is difficult to come by, but it is a fact that weapons are flown in from the two former French colonies Gabon and the Ivory Coast. At Libreville, the capital of Gabon, a number of unmarked planes sit on the runway for all to see: four DC-4s, three DC-3s and a single Constellation. The aircrafts are registered in a number of countries: France, Germany, Belgium, Zambia, Biafra, Gabon. Each afternoon three or four of the planes taxi to the nearby military airfield for loading, take off (for Biafra?) at 6 p.m. sharp and return around midnight. The pilots are a mixed lot who refuse to comment on their flights; they are getting paid to fly and not to talk. It seems quite obvious to most observers that France is supplying the weapons which keep Biafra in the war and protract the conflict.

The Biafrans are very eager to stop the fighting, obtain a ceasefire and then discuss the situation. But Nigeria contends that a ceasefire will only give Biafra a chance to increase its armaments and supplies of ammunition. Nigeria wants prior renunciation of the secession before hostilities are brought to a halt and this the Biafrans are not willing to do. The war officially started in May 1967 when the Biafran region seceeded from the federation of Nigeria. At that time Nigeria was under military dictatorship, which had taken control over the country in January 1966, killing a number of senior civil servants, army commanders and the prime minister. Major-General Ironsi took charge of the government. He belonged to the Ibo tribe and before long other members of the tribe were in control in the army and important government positions. In May 1966 Ironsi abolished the federal system and announced that Nigeria would be a unitary state. This caused great apprehension among the other tribes, especially in the north of the country. In July of that year there was a counter coup, Ironsi was killed and Colonel Gowan, a middle-belt northerner, took over the government. Bloody anti-Ibo programs now broke out, and by September about one million Ibos left their homes, especially in the north, and travelled to their tribal homeland in the East.

The gap between Gowan and Colonel Ojukwu, the military governor of the Eastern area grew progressively larger. On May 30, 1967 Ojukwu declared that the Eastern region was seceeding and would become the independent state of Biafra. At that time Biafra had a total population of 12,000,000 of whom 7,000,000 were Ibos. It is quite likely that no civil war would have erupted over the secession of Biafra if that particular area did not produce 65 per cent of the crude oil of Nigeria. It has been predicted that Nigeria, once peace returns, could easily move up to fifth place from tenth (the position she occupied before the war) in world output of crude oil. Without the revenues from this crude oil Nigeria would be a financially week state with little more to sell on the world markets than the tropical agriculture products which the neighbouring countries also produce. So, rather than let this rich prize move into the pockets of Biafra and the Ibo tribes that control the state, Nigeria contested the decision of Biafra to become independent and civil war has been raging even since.

When the war broke out, Biafra was outnumbered more than three to one, and had no chance of beating the Nigerian forces. What Colonel Ojukwu hoped for was a stalemate which would convince the Nigerians that further fighting would be hopeless. But Nigeria has proved to be as stubborn as the Ibo tribesmen. In the propaganda war Biafra has won a definite victory. The charge that genocide was the ultimate objective of Nigeria has brought world opinion decidedly on the side of Biafra. On-the-spot reports give conflicting views whether the Lagos government is indeed determined to wipe out the Ibo tribe. It seems that attrocities are being committed by both sides. That there are a great number of people starving has been proven beyond a doubt, but the blame cannot be placed on Nigeria for this. In war the object is come to a political settlement, and if this means surrounding a territory and preventing help, food, and arms from reaching those within so as to force them to give up the struggle, then this does not constitute genocide.

World opinion may be on the side of Biafra, but the governments of the world are less one-sided. France is definitely on the side of Biafra and does all it can, on the sly, to help. Britain and Russia are both selling arms to Nigeria and are thus on her side. The Organization for African Unity continually demands an end to hostilities, but the terms suggested seem to place the Organization on Nigeria's side because the Organization wants the Biafrans to lay down their arms unconditionally. Canada sent two aircraft to the area to be used by the Red Cross, but has withdrawn the planes because we found the safe-passage offered by the Nigerians not satisfactory, while the continual bombing of the two available air strips was considered to be too dangerous for the giant aircrafts. The United States has attempted to remain clear of the conflict, but in the latter part of December made four Stratofreighters available to the Red Cross for relief work and another four which would be operated by joint church relief groups.

But regardless of how extensive the relief efforts may become, they will never be enough to feed more than ten million people. Thousands are dying now and will continue to die until the war is over. So far Biafra has shown an amazing determination to win its independence, but once the airfields are lost there will be no way to get food and arms in. Then there will be two ways out — unconditional surrender or guerilla warfare. If the latter is decided upon thousands more will die and terror will reign in this land of 55 million people.

J. J. Bout

CLASSIFIED ADS

With thanks to the Lord Who made all things well we are happy to announce the birth of our son

ALLAN JAMES

born January 6, 1969.

A brother for Robin John.

Ray and Dianne Van Staalduinen (nee Kamps).

R.R. 3, Beamsville, Ontario.

With thanks to the Lord a son,

DOUGLAS PETER

8 lb. 5¼ oz. on Wed., January 8th, 1969 to Eleanor & Pete Both, Southampton, Ont.

With joy and thankfulness we wish to announce the birth of our daughter

SOPHIA MONIQUE

on January 18, 1969.

Jack and Fie Van Kessel.

A sister for Nancy and Jacqueline.

1298 Lewisham Drive, Clarkson, Ont.

On 24 januari 1969 hopen wij D.V. met onze geliefde ouders en grootouders

PIETER HOEKSTRA
en
KLAASKE HOEKSTRA—LEP

de dag te herdenken, dat zij voor 40 jaar in het huwelijk zijn verbonden.

Dat de HEERE hen nog vele jaren in gezondheid mag schenken, is het gebed van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

George en Eeke Pars, St. Anna Parochie (Ned.)
Andy en Trix Cupido, Edmonton, Alberta.
Bill en Ann Hoekstra, Edmonton, Alberta.
Carl en Shirley van Spengen, Edmonton, Alberta.
George en Ena Hoekstra, Edmonton, Alberta.
en 17 kleinkinderen.

10147 - 79 Street, Edmonton, Alberta.

1944 — 1969

On January 27, 1969, the Lord willing, we hope te celebrate with our dear parents and grandparents

AREND LOOTSMA
and
HELEN LOOTSMA (nee ELGERSMA)

the occasion of their 25th wedding anniversary.

That the Lord may sustain them, and grant them many years of health and happiness together, is the wish of their grateful family.

John & Anne Roukema, Donnie, Gary, Jimmy, Beamsville, Ont.
Peter & Sharon Lootsma, Woodstock, Ont.
Jerry & Dorothy Meeboer, Sherry, Kenny, Burlington, Ont.
Andy.
Bill.
Helen.

R.R. 3, Hannon, Ont.

The Lord willing,

CORNELUS and JANTJE MOLEMA

hope to celebrate their 25th wedding anniversary on February 3, 1969, with their children and grandchildren:

Margaret and Jerry Kool.
Louise.
Lora.

R.R. # 1, Freelton, Ont.

Two girls, ages 20 - 25, would like to

CORRESPOND

with young men, ages 25 - 30. Letters under # 2116, % Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

Uit Nederland bereikte ons het ontstellende bericht dat de Here, door een verkeersongeval, onze zwager en oom

Mr. CHR. BLOM,

op 8 januari 1969 uit dit leven weg nam

en

op 10 januari 1969, na een kortstondige ziekte, ook onze lieve moeder, groot- en overgrootmoeder

Mrs. H. RIJKSEN—LOKHORST

tot zich nam in Zijn heerlijkheid.

Mrs. H. van Brummelen—Rijksen.
H. van Brummelen.
Kinderen en achterkleinkinderen.

Calgary 4, Alberta,
1010 - 15 St. S.W.

Op Nieuwjaarsdag nam de Heere tot Zich, na een langdurig gedragen lijden, onze geliefde zwager en oom

GERRIT KLOPSTRA,

op de leeftijd van bijna 56 jaar, in Kootstertille, Nederland. Geliefde echtgenoot van Jacoba Klopstra—Dykstra.

Psalm 23.

Owen Sound, Ont.: Klaas en Sjoerdtje Dykstra.
Burlington, Ont.: Thea en Martin Veldhoen.
Neefjes en nichtjes.

8 Januari 1969.

Met ontroering geven wij kennis van het plotseling overlijden op 8 januari 1969 van ons trouw bestuurslid

Mrs. ELIZABETH REURINK,

op de leeftijd van 61 jaar.

Sterke en trooste de Here haar man en kinderen in deze moeilijke weg.

"Zalig zijn de doden die in de Here sterven."

Namens de Vrouwenvereniging
Maria Martha,
Iron Springs, Alta.

Vanuit Holland ontvingen wij het droevig bericht, dat op 12 januari 1969, na een langdurig doch geduldig gedragen lijden, in haar Heer en Heiland overleed onze geliefde moeder en grootmoeder

ZWAANTJE OOSTERHEERD, geb. BOLT,

op de leeftijd van 65 jaar.

Haar diepbedroefde man, kinderen en kleinkinderen:

Cornelis Oosterheerd, Abel Tasmanweg 32, Lutjegast, Holland.
Geertruida en Yme Kamminga, Drachten, Holland.
Albertje en Kees Tiekstra, Athens, Canada.
Jan en Johanna Oosterheerd, Cornwall, Canada.
Evert en Marja Oosterheerd, Drachten, Holland.
Trijntje en Henk Ruiterkamp, Kragenburg, N.O.P.
Klaas en Rina Oosterheerd, Marknesse, N.O.P.
Elizabeth en Pieter van der Heide, Grijpskerk, Holland.
Ida en Johannes De Boer, Oosterbeek, Holland.
Gre en Jan Ytsma, Groningen, Holland.
Pieterke en Henderikus Ganzevoort, Visvliet, Holland.
Zwaantje, Lutjegast, Holland.
30 kleinkinderen.

"Die hoop moet al ons leed verzachten,
komt reisgenoten, 't hoofd omhoog.
Gezang 27:1, 2

Cornwall, Ont.,
1312 Churchill St.

On January 16th the Lord took to Himself

LYN ESTELLE VANDERMAAS,

after half a day of life.

Alan and Joanne Vandermaas and children.

10 Norris Place,
St. Catharines, Ont.

On January 17, 1969, our heavenly Father promoted to higher service, through an automobile accident, our beloved son, brother, uncle and fiancé

ARTHUR JOHN HOGETERP,

in his 20th year.

"The Lord healeth the broken in heart, and bindeth up our wounds."
(Psalm 147:3)

Milverton, Ont.: Nelly Meinema.
London, Ont.: Mr. and Mrs. Cornelius Hogeterp.
Jarvis, Ont.: Tina and Leo Miedema.
Woodstock, Ont.: Rose and Andy Poortinga.
Hagersville, Ont.: Winnie and Jack De Boer.
Hagersville, Ont.: Hazel and Peter Jansen.
Bracebridge, Ont.: Lilian and John Veenstra.
Peers, Alta.: Peter and Marian Hogeterp.
Moorefield, Ont.: Shirley and Herb Scholten.
and 29 nephews and nieces.

28 Gammage St., Apt. 12.
London, Ont.

Within two months we are again grieved by the experience of the loss of a loved one.

Through a tragic accident the Lord called suddenly unto Himself our dear nephew and cousin

ARTHUR JOHN HOGETERP,

at the age of 19 years.

Mr. H. Hogeterp, Heeg, The Netherlands.
Mr. A. Hogeterp, Heeg, The Netherlands.
Mr. and Mrs. J. Hogeterp, Jarvis, Ont.
Mr. and Mrs. K. DeBok, Galt, Ont.
Mr. and Mrs. P. Hogeterp, Hagersville, Ont.
Mr. and Mrs. G. Hogeterp, York, Ont.
Mr. and Mrs. R. Hogeterp, Cayuga, Ont.
and children.

"But the mercy of the Lord is from everlasting to everlasting upon them that fear Him".
(Psalm 103, vs. 17a)

January 17, 1969.

Zelfstandige

HULP IN DE HUISHOUDING GEVRAAGD

bij bej. echtpaar waarvan de vrouw invalide is. Bij voorkeur Eng. en Holl sprekend. Veel vrije tijd, auto disp. en goed loon. J. Oudman, Box 550, Taber, Alberta.

Gezocht:

MIXED OR CASH CROP BOERDERIJ

niet kleiner dan 150 acres. Niet te ver van kerk en Christian school. Opgaven van prijzen en ligging aan G. Meurs, South Gillies, Ont.

HEBT U
EEN PREMIEBOEK TE GOED ?

In November, December en de verstreken weken van Januari werden door onze abonnees vrij veel nieuwe abonnees aangebracht. Wij zijn daarvoor zeer dankbaar en belonen de aanbrengers (-sters) gaarne voor hun propaganda en moeite met een boekwerkje of een souvenir-lepeltje.

Zodra de voorraad van een boekwerkje daalt bestellen we een aanvulling. Maar kunt U zich indenken dat in deze tijd, waarin men in enkele dagen naar de maan vliegt, een zending boeken uit Nederland welke 26 November j.l. werd afgezonden thans (20 Januari) nog niet in Hamilton is aangekomen?

In deze zending bevinden zich de veelgevraagde titels: *De Weleerwaarde Heer; Moeilijke Kinderen; De Christenreis;* en *Hel en Hemel in Dachau.* Daar wij elke week dachten dat de zending nu wel binnen zou komen, hebben wij hierover niet eerder geschreven.

De uitgever deelde ons mee dat het boekje *"Beslagen vensters"* door Ds. Veldkamp totaal uitverkocht is, terwijl *"Gesprekken achter 't gordijn"* door P. Terpstra ook niet bij de zending is.*

In de verscheping van enkele Engelse titels was ook enige vertraging, maar ons werd verzekerd dat we deze boekwerkjes nu binnen een week tegemoet kunnen zien. Hopelijk is dit ook met de Hollandse zending het geval en kunnen we spoedig schoon schip maken door iedereen het hare of zijne te zenden.

Gaarne rekenen we ook verder op de support van onze trouwe lezers.

Adm. "Calvinist-Contact".

* Lezers die deze titels verzochten zullen we dus hun "2e keus" moeten zenden of, indien geen tweede keus werd opgegeven, een ander boekje of een verzilverd Souvenir lepeltje.

Bij het Consulaat der Nederlanden in Toronto bestaat een vacature van

SECRETARESSE

(Steno en typen in Nederlandse en Engelse taal vereist.)

Schriftelijke sollicitaties met referenties aan:

CONSULATE OF THE NETHERLANDS
159 Bay St., 805-811, Toronto 1, Ont.

Het recht van beroep

(Can. Scene) — Het Immigration Appeal Board heeft enkele pamfletten samengesteld ten behoeve van mensen die het bevel hebben ontvangen Canada te verlaten maar die tegen dat beval wensen te protesteren en van mensen die voor iemand borg willen staan en wier aanvraag voor toelating is afgewezen en die hiertegen in beroep wensen te gaan. Deze twee boekjes zijn beschikbaar in het Chinees, Engels, Italiaans, Duits, Grieks, Pools, Portugees en Spaans. Zij kunnen gratis worden verkregen bij het Immigration Appeal Board, 116 Lisgar Street in Ottawa, Canada.

Applications are invited for the position of

PRINCIPAL

at Calvin Christian School of
HAMILTON, ONT.

Consider the challenge of leading a 14-room elementary school. We are especially looking for experienced teachers and principals in the Christian School movement.

Reply before March 1, 1969 to the Education Committee, Calvin Christian School, 547 West 5th St., Hamilton, Ont. (phone 385-2045).

Kritisch beraad over kerkbouw

Over de vraag of men met de kerkbouw wel op de goede weg is, hebben sociologen, theologen en architecten uit de gereformeerde kerken zich in De Blije Werelt te Lunteren uitvoerig beraden. Zij deden dit op uitnodiging van het deputaatschap voor Kerkopbouw van de gereformeerde synode. Tot taak van dit deputaatschap behoort o.a. het geven van adviezen voor kerkelijke bouwplannen.

Uitgangspunt voor het beraad in Lunteren waren vragen van architecten. Ze werden ingeleid door architect W. Ingwersen uit Amsterdam. Wat zijn, zo vroeg hij, de eisen, die voortvloeien uit de liturgie, is daarvoor principieel een aparte ruimte noodzakelijk, uitsluitend bestemd voor de eredienst?

De socioloog dr. G. Dekker, verbonden aan het Evangelisatiecentrum te Baarn, stelde, dat de kerk veel meer gebruik zal moeten maken van ruimten in dorpshuizen, cantine's, bioscopen en scholen. De weerstand tegen het bouwen van dure kerken, die maar een paar uur per week gebruikt worden, neemt toe. Bovendien is een kerkgebouw volgens de reformatorische leer niet onmisbaar voor het kerkelijk leven.

Dr. Dekker had de indruk, dat de kerk het meer moet zoeken in de bouw van ruimten voor activiteiten in de week. Daar kan men ook 's zondags in kleinere groepen samenkomen. De belangstelling voor massale kerkdiensten neemt af en al mag men z'n beslissingen niet baseren op de ontwikkeling, men moet er wel rekening mee houden. Bovendien: men houdt deze ontwikkeling niet tegen door grote kerkgebouwen neer te zetten. Overigens dacht dr. Dekker wel, dat hier en daar de bouw van kerken toch nodig zal zijn, maar die zullen een groter gebied bestrijken dan de huidige wijkkerken en in veel gevallen moeten dienen voor meer dan één kerkgemeenschap.

Vanuit zijn standpunt als liturg stelde ds. W. G. Scheeres uit Amstelveen tijdens dit kerkbouw-beraad, dat de christelijke gemeente niet kan zonder eigen centra, waar Woord en sacramenten bediend worden. Het kerkgebouw is geestelijk en plaatselijk het centrum van de gemeente voor ontmoeting, viering en ook het uitgangspunt voor de wegzending: de wereld in. Deze functie bepaalt vorm en stijl van gebouw, ruimte-indeling, meubilair, enz. De functie vertelt hoe de vorm moet zijn. En ook omgekeerd: de vorm vertelt z'n functie.

Naar de kerk gaan in b.v. een gymnastiekzaal wekt op de duur bij de gemeente weerstand, niet allereerst uit esthetische of utiliteitsmotieven, maar vanuit een (soms onbewust) ervaren van de discrepantie tussen inhoud en vorm, aard van het samenzijn en plaats van samenkomst, zo stelde ds. Scheeres. Alleen een doorgefourneerd spiritualisme kan hieronder uit.

Overigens stelde ook ds. Scheeres dat de "meerwaarde" in de architectuur van het kerkgebouw geen vooruitgrijpen op de heerlijkheid mag zijn. Zodra de "meerwaarde" terwille van zichzelf wordt gecreeerd en een eigen leven gaat leiden, is er sprake van een verfraaiing die zeker in de kerk een leugen is. De architecten stelden tijdens het beraad, dat het architectonisch zeer wel mogelijk moet zijn ruimten te realiseren voor dubbel gebruik: kerk op zondag en voor iets anders b.v. concerten of toneelspel in de week. Het gaat er dan niet om het doopvont, de preekstoel of de tafel weg te schuiven of aan de kant te zetten, maar om ze er op zondag "in te dragen". De dubbele functie zal echter bij voorbaat vast moeten staan om een goede oplossing te kunnen realiseren.

Van het beraad zal door het bureau "Kerkopbouw" in Utrecht een verslag worden uitgegeven, dat kan dienen als studiemateriaal voor de kerkelijke organen, die beslissingen hebben te nemen op het gebied van de kerkbouw "beleeft".

(Inf. dienst Geref. Kerken)

IVAN BELSKY legt de laatste hand aan zijn driejarige project voor de versiering van St. Josephat Catholic Cathedral in Toronto. De artiest die uit de Oekraine afkomstig is, begon in 1965 met dit project dat $40.000 kost. Hij heeft zijn vrouw Nadia en zichzelf als modellen gebruikt.

Reformed Church in Japan Conducts Mission for Blind

(O.P. Messenger) — In a 1945 air raid on Yokohama the Rev. Terunori Aoyama was injured and permanently blinded. As a minister he was concerned for evangelism; now as a blind person be became concerned for the evangelization of other blind people. That was the beginning of the Christian Blind Center of the Reformed Church in Japan now located in the city of Shizuoka, between Tokyo and Nagoya.

The Center is conducted in conjunction with the Reformed Church in Shizuoka, of which Mr. Aoyama is pastor. Organized in 1954 with four believers it now includes 10 blind members. In 1962 a home for Christian blind women was built, then in 1965 a church building, and in 1967 the home was improved and the church enlarged. Further expansion is envisioned.

With help from abroad the Westminster Confession of Faith and Shorter Catechism have been published in braille. And hundreds of braille books on Christianity have been made by converted prisoners in the prison of Gifu. (RES)

MORE SUBSCRIBERS is a must for the expansion of our paper. Would you lend us a helping hand!